

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto 8 arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 12 de Marzo (marca) 1938

Núm. (Štev.) 62

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Potrebno bi bilo, da bi se razpravljalo o manjšinskem vprašanju

Zelo odločno, možato in pravilno je odgovoril češkoslovaški ministrski predsednik in zunanji minister Milan Hodža Hitlerju, ki je v svojem znanem govoru brez prikrivanja povedal, da bo Nemčija slej kot prej delala za združitev vsega nemške govorečega ljudstva. In kot je znano, živi tri milijone in pol Nemcev pod Češkoslovaško republiko, med katerimi so že pričeli nacijejci s prikrito in odkrito propagando.

Hodža je dejal, da ima ta nemška manjšina popolno narodno in kulturno svobodo in enakopravnost s češkoslovaškim narodom, o čemer se lahko prepričajo tuje države s posebno mednarodno komisijo, če se jim zdi potrebno. Da pa je navsezadnje vprašanje narodnih manjšin, ki obstoja tudi v drugih državah, zadeva Društva narodov in ne Nemčije same. Dejal je tudi, da če Čehoslovaki niso klonili pred Nemci tisoč let borbe in zatiranja, je še mogoče misliti na kaj takega danes, ko so pripravljeni boriti se za svojo svobodo in neodvisnost do zadnjega moža, če treba. Sicer pa da Nemčija lahko poizkusi srečo, bo obenem imela pri liko spoznati tudi, koliko je vredna francoska-češkoslovaško-ruska zveza.

Nemški listi so takoj ohlodo odgovorili, da naj se Češkoslovaška sama postavi, če se res upa in naj ne kliče na pomoč tujih velesil. V ostalem pa Nemčija, v kolikor postane iz dogodkov v Avstriji, sledi svojemu nacističnemu programu.

Več kot gotovo je, da Nemčija in Italija, nista bili in ne bosta nikoli vsaj toliko časa ne, dokler bodo na vladi današnji fašistični diktatorji, iskreni prijatelji slovanskega in jugoslovanskega naroda. Južni Slovani smo zelo veliko trpeli in slednjič tudi mnogo izgubili vsled naše popustljivosti in kratkovidnosti. Vedno so tudi skrbeli, da med nami ni bilo sloge, da se nas je lažje izkoriščalo v svoje namene.

Po vojni so sicer Jugoslovani, Čehoslovaki in Poljaki dobili svoje lastne narodne države, a se v Berlinu in Rimu na vsi moči trudijo, da bi jih napravili za svoje vazalnice, kar pa ne bodo nikoli dosegli, čeprav se zdi zunanji videz včasih drugačen.

Nekateri jugoslovanski listi, med katerimi je tudi ljubljanski Slovenec, opravičeno izražajo bojazen pred nemško ekspanzijo do Jadranskega morja. Po drugi strani pa Italija sanja o "neodrešeni Dalmaciji". Jugoslovani bi smeli biti že kar zadovoljni, če bi lahko v miru živeli v dosedanjih mejah, kaj šele, da bi se drznili misliti na brate v robstvu.

Zares, dovolj žalostna je usoda Primorskih in Koroskih Slovencev, vendar smo še zelo daleč od tega, da bi mislili na popustitev od naših pravic. Krepi nas tudi zavest, da v boju nismo osemljeni.

Če bo Nemčija ustrajala glede svojih manjšin, potem bo gotovo tudi Češkoslovaška zahtevala od Društva narodov, da ugotovi krivice, ki naj bi se godile nemški narodni manjšini. In če drugega ne,

Temelji jugoslovenske zunanje politike

EKSPOZE DR. STOJADINOVIĆA V NARODNI SKUPŠČINI: OHRANITEV MIRU, OHRANITEV STARIH PRIJATELJSTEV, ISKANJE NOVIH IN NEDOTAKLJIVOST NAŠIH DRŽAVNIH MEJ — SKUPŠČINA IZPRIČALA PRIJATELJSTVO NAŠEGA NARODA NAPRAM FRANCIJI IN VERO V DEMOKRACIJO

Poročila iz Beograda nas obveščajo, da je za sejo narodne skupščine, ki se je imela vršiti v sredo 9. t. m., vladalo veliko zanimanje med ljudmi iz diplomacije, med parlamentarci in v javnosti sploh, ker je imel ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović govoriti o zunanji politiki svoje vlade. V zvezi z njegovim obiskom v Rimu in pozneje v Berlinu, kamor je bil šel, da vrne obisk Ciano oziroma von Neurathu, so se v zunanjem tisku delale tolike kombinacije o preteznih preusmeritvah jugoslovenske zunanje politike, da je bilo zanimanje za to sejo narodne skupščine povsem razumljivo: saj je imel o zunanji politiki Jugoslavije povedati svojo besedo tisti mož, ki jo vodi.

In naj takoj povemo, da so se izkazale kot izmišljene vse one vesti, ki so zatrjevale, da se je naša država začela vdinjati fašističnemu taboru, da jo privlačuje "os Rim-Berlin", da je popolnoma zapustila Francijo, se izneverila Mali antanti itd. Vse te govorice je ovrgel dr. Stojadinović v svojem ekspozju.

Povedal je takoj, da so smernice zunanje politike današnje Jugoslavije zapopadene v naslednjih treh točkah:

1. Podpiranje slehernega mednarodnega sodelovanja, katerega namen je ohraniti mir.
2. Ohranitev tradicionalnih prijateljstev.

bi se s tem spravilo v ospredje vprašanje narodnih manjšin. Slovenci pod Italijo bi bili zadovoljni, če bi imeli vsaj del tiste svobode, ki jo imajo Nemci pod Češkoslovaško in tudi v Jugoslaviji. Torej Slovani so dokazali velikodušnost in pravičnost napram drugim narodom, Nemci so imeli za to veliko večje prilike, kot jih imajo tudi Italijani, ki pa niso še nikoli tega dokazali, o čemer zgodovina in aktualno stanje na Primorskem dovolj jasno izpričuje. Zato se bomo znali postaviti za naš obstoj in za našo bodočnost, kjer koli se nahajamo, bodisi v domovini ali v tujini, kajti minuli so časi ponižnega hlapčevstva.

Navsezadnje ni za nas najvažnejše, kakšno usodo nam kujejo v Berlinu in Rimu, temveč, kakšno si kujemo mi sami. Zelo veliko gorja pa bi bilo lahko človeštvu prihranjenega, če bi nemškemu in italijanskemu narodu vladali resnično pošteno močje. Mussolini ima lepo priliko, da dokaže spoštovanje do Jugoslovancev pri Slovencih in Hrvatih Julijske Krajine. Dokler pa tega ne dokaže, bodo vse prijateljske pogodbe brez veljave. Nekaj malega več svobode, kot pred leti, ima naše ljudstvo na Primorskem, vendar tako malo, da se niti ne splača govoriti o kakšni resnični kulturni in gospodarski svobodi. Mi še vedno čakamo na obljube, ki jih je dal grof Ciano po Mussolinijevih navodilih lansko leto v Beogradu!

3. Odklanjanje slehernih diskusij o državnih mejah Jugoslavije.

V skladu s temi načeli je dr. Stojadinović naglasil, da se stališče Jugoslavije napram Zvezi narodov ni spremenilo. V njej vidi organizacijo, ki jo je rodila želja po ohranitvi miru in je zato slejkoprej Jugoslavija pripravljena podpirati njeno stremeljenja v tem smislu. Če se spomnimo na ono, kar sta pred nedavnim Mussolini in Hitler dejala o ženevski organizaciji, nam je takoj jasno, kako malo je v tem pogledu "privlačevala" Jugoslavijo toliko opevana fašistična os.

Z nič manjšo odločnostjo je jugoslovanski ministrski predsednik povdaril, da Jugoslavija ostaja zvesta svojim starim prijateljem iz Male antante, Franciji in Angliji. Ko je dr. Stojadinović izjavil, da se prijateljstvo napram Franciji ni prav nič zmanjšalo, je vsa skupščina burno aplavdirala in ta aplavz se je spremenil v del časa trajajočo ovacijo, ko je nadaljeval: "To prijateljstvo odgovarja čustvom celokupnega jugoslovanskega naroda". Poslanci so z navdušenjem vzklicali: "Naj živi Francija! Živela demokracija!"

Govornik je dejal, da išče Jugoslavija tudi novih prijateljstev in da hoče posebno s svojimi sosedi

živeti v dobrih odnosih, naglasil pa je obenem, da se Jugoslavija ne bo vdinjala nobenemu bloku držav, naperjenemu proti drugi skupini. Njeni odnosi do tujih držav temeljijo na želji po ohranitvi miru, po gospodarskem sodelovanju in pa na medsebojnem spoštovanju svetovnih nazorov.

Dr. Stojadinović je zaključil svoje poročilo z izjavo, da bo Jugoslavija skrbela predvsem za zaščito svojih interesov in da se ne bo pečala z zadevami, ki se nje ne tičejo. Zgodovina bo nekoč prinesla dokaz, je naglasil, da sedanja vlada na najboljši način varuje koristi države. Njena politika je v službi naroda in kralja, kateremu hoče izročiti neokrnjeno veliko zapuščino njegovega očeta, ko bo ob polnoletnosti začel izvrševati kraljevsko oblast.

Izjave ministrskega predsednika so v bistvu potrdile ono, kar je naš list v pogledu jugoslovanske politike zmerom zatrjeval: da je zvesta svojim tradicionalnim zaveznikom, da hoče v interesu miru in lastnega gospodarskega razvoja živeti v prijateljskih stikih z vsemi državami, ne glede na njihovo notranjo državno uredbo, dočim ostaja država sama zvesta načelom demokracije, ki odgovarjajo tradiciji in duhu našega naroda.

Plebiscit v Avstriji

Povsem nepričakovano je avstrijski kancelar Sušnik razpisal za jutrišnje nedeljo plebiscit, s katerim naj avstrijsko ljudstvo izjavi, ali je za "složno, svobodno, nemško, neodvisno, kršč. in socialno usmerjeno Avstrijo, za mir in za delo ter za enakopravnost vseh onih, ki so zvesti narodu in domovini". Plebiscit je Sušnik naznanil v govoru, ki ga je imel v sredo v Innsbrucku, na Tirolskem, pred 26.000 pristaši domovinske fronte, ki so se bili zbrali na Dollfussovem trgu, kjer je predsednik dunajske vlade spet izpričal svojo trdno voljo, da se hoče boriti za neodvisnost avstrijske države.

Ta nepričakovana odločitev je vzbudila pozornost po vsem svetu. V Nemčiji pa tudi neprikrito nezadovoljstvo, ki je našlo izraz v pisanju vodilnih nacističskih listov. Ker so v zadnjem času, zaradi pritiska, ki ga je bil začel Hitler izvajati na

Avstrijo, tudi avstrijski socialisti sklenili podpreti Sušnika, je predvdevati, da bo plebiscit pomenil veliko afirmacijo želje avstrijskega ljudstva, da ohrani svojo državno neodvisnost, kar gotovo ne more biti prijetno Nemčiji.

Preokret, ki je nastal v zadržanju avstrijskega kancelarja napram rajhu, upravičuje mnenje, da je Sušnik našel pri velikih evropskih državah sedaj ono oporo, ki jo je pred sestankom v Berchtesgadenu zamenjaval. Francija, Anglija in najbrž tudi Italija so še pravočasno spoznale, da nikakor ne kaže postavljati se zapletljajem, ki bi gotovo nastali, če bi prišlo do priključitve Avstrije k Nemčiji in so zato dale dunajski vladi potrebna zagotovila ter ji vile potrebni pogum za odločnejšo afirmacijo svojih stremeljenj po neodvisnosti.

Nova Francova ofenziva

Vladni rušilci potopili vstaško križarko "Balears", pri čemer je utonilo 600 mož - Revolucionarji so začeli napadati na treh frontah

Revolucionarno vojno brodovje, ki v Sredozemskem morju skuša izvajati blokado obrežja, ki je v rokah vladnih, je v nedeljo utrpele težko zgubo. V nedeljo ponoči so se pojavile v bližini mesta Cartagena tri revolucionarne križarke, katerih namen je najbrž bil obstreljevati pristanišče. Trije vladni rušilci so krenili tem križarkam nasproti in čez kratek čas se je začelo streljanje na dva kilometra razdalje. Vla-

žarke "Balears", pri čemer je utonilo 600 mož - Revolucionarji so začeli napadati na treh frontah

dni rušilci so spustili več torpedov in eden izmed teh je zadel v vstaško križarko "Balears", ki je takoj začela goreti. Kakor se je pozneje izkazalo, je 600 mož posadke izgubilo pri tem življenje. Več ladij, med njimi neke angleške vojne ednice, so prišle reševati potapljajoče. Ker so v istem času tudi vladna letala začela bombardirati gorečo ladijo, da bi se čim prej potopila, in so jo nekatere bombe zadele, so

DROBNE VESTI

"Tisoč let nismo poznali strahu in tudi sedaj se nikogar ne bojimo", tako je izjavil ministrski predsednik češkoslovaške vlade v parlamentu, v odgovor na Hitlerjeve besede, da Nemčija ne bo zapustila onih 10.000.000 Nemcev, ki žive v sosednjih državah. Dr. Hodža je naglasil, da je vprašanje narodnih manjšin zgolj notranje vprašanje Češkoslovaške republike, ki je sicer pripravljena sodelovati z Nemčijo v kateremkoli zunanjem vprašanju, a le na podlagi popolne enakopravnosti.

4.000.000.000 dinarjev notranjega posojila namerava razpisati jugoslovanska vlada; ta denar naj bi se uporabil za izboljšanje cest in za izpolnitev vojne pripravljenosti, kar je potrebno, če neče naša država v tem pogledu zaostati za drugimi, ki se na vso moč oborožujejo.

Poljski zunanji minister Beck se je mudil v v Rimu ter se tam razgovarjal z Mussolinijem in Ciano. Njegov obisk je baje v zvezi s pogajanjmi, ki so se deloma že začela, za sporazum med Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo. Poljska si hoče kot velika država zagotoviti besedo v taki kombinaciji velesil, če bi pogajanja uspela.

Na Francoskem imajo spet vladno krizo. Ministrski predsednik Chautemps je zahteval polnomoč, da izvede ozdravljenje državnih financ in poskrbi za okrepitev vojne sile francoske republike. V poslanski zbornici je naletel na odpor pri komunistih in tudi pri socialistih, pa je zato v četrtek celokupna vlada podala ostavko. Praviijo, da bo novo vlado sestavil Leon Blum.

Pogajanja med Anglijo in Italijo so se že začela v Rimu; vodita jih zunanji minister Ciano in Lord Perth, angleški poslanik. Poročila iz Londona in Rima zatrjujejo, da bodo pogajanja obrodila uspeh.

Tudi Madžarska se hoče oborožiti. Ministrski predsednik Daranyi je izjavil, da bo v ta namen porabila eno milijardo pengov.

Velike poplave so imeli v Kaliforniji. Povzročile so ogromno škodo, porušile več ko 5.000 hiš in okrog štiristo oseb je baje utonilo.

drobeži ranili tudi nekaj angleških mornarjev in enega so celo ubili. Dogodek ni imel diplomatskih posledic, ker se je pripetil izven cone, v kateri so tuje ladje po nyonskem dogovoru zavarovane.

V sredo pa se je na kopnem začela velika revolucionarna ofenziva, katero je general Franco že dolgo pripravljval. Na treh frontah je spravlil svoje čete v napad: v Aragoniji, v Guadarrami in Guadalajari. Najmočnejši pritisk izvaja Franco s 180.000 možmi v Aragoniji, kjer se je revolucionarjem, kakor zatrjujejo poročila iz Burgosa, posrečilo že prvi dan zavzeti Belchite, mesto, ki je ob priliki prve posrečene vladne ofenzive padlo v roke republikanskim čet. Vojaški opazovalci domnevajo, da je sedanja ofenziva samo priprava za poznejši napad proti Madridu.

Argentinske vesti

Don Miguel Mihanović je umrl

V nedeljo 6. marca je nenadoma preminul v Mar del Plati Don Miguel Mihanović, eden izmed najbolj poznanih naših izseljencev v Južni Ameriki. Nahajal se je v znanem kopalskem mestu na oddihu in pri razmeroma dobrem zdravju, ko ga je nepričakovano ugrabila smrt družini. Njegove zemeljske ostanke so v ponedeljek prepeljali v Buenos Aires, na postajo Constitución, kjer se je zbrala velika množica naših in drugih tukajšnjih ljudi, ki so hoteli izkazati poslednjo čast velikemu rodoljubu in filantropu. K poslednjemu počitku so ga položili v družinsko grobnico na pokopališču "Recoleta".

**

Don Miguel, kakor so ga splošno klicali, je imel 75 let. Rodil se je bil 6. oktobra 1862 v dalmatinski vasi Doli pri Dubrovniku. Enajst let star je prišel v Argentino, kam v ga je bil poklical njegov stariji brat Nikola, ki je bil takrat že začel uspešno delovati v Novi zemlji, polni velikih možnosti, katere je imel tudi Miguel Mihanović izkoristiti s svojo sposobnostjo, delavnostjo in vztrajnostjo. Kot sin našega mrtja se je tudi mladi Mihanović vrgel na vodo; ukvarjati se je začel s plovbo in postal eden od ustanoviteljev argentinske plovbe posebno s tem, da je prvi otvoril redno pomorsko zvezo s Patagonijo s tem p. n. g. južnim krajem Argentine do gospodarskega razvoja. Ustanovil je bil v to svrhu družbo "Navegación Sud-Atlántica"; ta družba se je pozneje spremenila v delniško ter razširila svoj delokrog tudi na Brazil. Leta 1920. se je Don Miguel odtegnil trgovinskemu poslu, a veljal je še zmerom za pomorskega strokovnjaka, ki ga je argentinska vlada mnogokrat vpraševala za svet.

**

Don Miguel Mihanović je bil velik rodoljub in je za časa svetovne vojne odločno podprl tedanje gibanje med našim južnoameriškim izseljeništvom, katero se je bilo izreklo za združitev vseh Jugoslovancev v skupno narodna državo ter je v dosego tega cilja tudi veliko storilo z zbiranjem denarnih sredstev in s pošiljanjem prostovoljcev

bil eden od ustanoviteljev južnoameriške evropske bojišča. Don Miguel je meriške "Narodne Odrbane", katero je z izdatno finančno pomočjo pomagal vzdrževati od 1915 do 1922. Sostanovil in gmotno podpiral je tudi mnoge druge naše ustanove, kakor Jugoslovansko podporno društvo v Buenos Airesu, Jugoslovanski klub, Patronat itd. in bil je tudi član podpornik Jugoslovanskega centralnega šolskega združenja. Kot velik človekoljub je tudi druge tukajšnje socialne ustanove izdatno podpiral, kakor "Patronato de la Infancia", "Instituto Filantrópico Morris", "Instituto Mitre" in druge.

Pa tudi na svoje rojstne kraje ni nikoli pozabil. Mnoge vsote je pošiljal v domovino za razne bolnišnice, za socialna društva, za šole in nacionalne organizacije. S prav posebno ljubeznijo in velikodušnostjo sta se teko on kot njegov stariji brat Nikola spomnila svoje rojstne vasi Doli in vsega okraja, ki nosi ime Ston. Ustanovila sta fond od šest milijonov dinarjev, katerega obresti se vsaki leto uporabijo za socialni in kulturni napredek okraja in za njegovo opleševanje. Vas Doli in vasi vsega stonskega okraja so se takorekoč čez noč spremenile iz ubožnih dalmatinskih naselij v socialno vzorno urejeno in tudi za bodočnost preskrbljeno občino.

Z Don Miguelom Mihanovićem je torej legel v grob velik rodoljub in človekoljub in njegova smrt pomeni veliko zgubo za naše izseljeništvom. Spomin nanj pa se bo ohranil tako tu, v tujini, kakor doma, ker ga bomo trajno oživljala njegova dobra dela.

OTVORITEV PREDORA

V sredo so občinstvu otvorili predor, ki gre od postaje Carlos Pellegrini podzemeljske železnice Lacroze do križišča Diagonale z ulico Cangallo. Predor bo odprt ob delavnikih od 8. zjutraj do 7. zvečer, ob sobotah pa do 1. popoldne, t.j. v času največjega prometa. Ob nedeljah in praznikih bo zaprt.

OBJAVE POSLANIŠTVA

Charcas 1705 - Bs. Aires

Kr. Jugosl. poslaništvo išče in poziva, da se pri njem zglašijo izseljenec Ivan Bojšić iz sela Isonci.

Nadalje tudi izseljenec Nikola Pules.

Če bi pa kdo od rojakov vedel za njihov naslov, je naprošen, da ga poslaništvu sporoči.

Letošnji pridelek bombaža

Dasi je kazalo, da bo letošnji pridelek bombaža zaradi pomanjkanja dežja, izredno slab, so poznejši nalivi položaj tako izboljšali, da predvideva poljedelsko ministrstvo povsem ugodno letino in meni, da bo pridelek za 40.830 ton višji nego lani, ki ter da bo znašal vsega 72.000 ton. Stanje plantaž je zadovoljivo, dasi se je bombaž sejal zaradi suše zelo pozno, in edino nevarnost, ki bi utegnila sedanja optimistična predvidevanja zmanjšati, predstavljajo kobilice, ki prihajajo z juga in so se ponekod že začele pojavljati.

SLABO GOSPODARSTVO

Iz Buenos Airesa so poslali v mesecu februarju 4.500 kg živeža za bedno prebivalstvo v San Luisu, ki je mnogo trpelo zaradi dolgotrajne suše. Sedaj so novinarji ugotovili, da ves ta živež še zmerom leži na železniški postaji, kjer se z njim mastijo miši in podgane, dočim lačni ljudje zamažajo čakačo na to, da se bodo oblasti slednjič odločile za porazdelitev onega, kar se doslej še ni pokvarilo. Tistim, ki imajo to zavelo v rokah, sedijo gotovo vsak dan pri dobro naloženih mizah.

NASILEN MOŽ

Pedro Gímenez, star 23 let, se je bil pred dobrim letom poročil z 20-letno Roso Barbuta. Najela sta stanovanje v ul. Cañada de Gómez 1450 in se nekaj časa dobro razumela, toda že po medenih tednih, pa so nastala med mladima zakoncima nesporazumljenja, ki so se stopnjevala. Pred nekaj dnevi se je žena odločila, da se vrne k staršem, ul. Carhué 2314; zvezala je svojo culico in res tako storila. Mož je brž uganil, kam je žena šla in zato jo je šel iskat na tastov dom. Tam ji je najprej prigovarjal, naj se vrne, a ker je odločno odklonila, se je začel prepir, ki se je tragično končal. Pedro je vzel iz žepa revolver ter šestkrat ustrelil proti Rosi, nato pa vzel še nož ter jo dvakrat zabodel. Ko se je zgrudila, je hotel pobegniti, a ga je neki policaj, ki je bil medtem prihitel na sam kraj, aretiral. Njegova žena, ki sta jo zadeli dve krogli iz revolverja, se bori s smrtjo v bolnišnici Salabery.

NOV JAPONSKI MINISTER

Včeraj je predložil predsedniku republike, dr. Ortizu, svoja poverila pisma novi zastopnik japonske vlade v Argentini, g. Iwataro Uchiyama.

POZIV

Kralj. poslaništvo v Buenos Airesu, ul. Rodríguez Peña, 1102, vogal Charcas, poziva vse jugoslovanske državljane, vojne obveznike, ki niso še d. vršili 25. leto starosti in pa tudi one, ki so se doslej že prijavili za ureditev svoje vojne obveznosti po čl. 45 zakona o ustroju vojske in mornarice, da se v smislu čl. 55 začasnega pravilnika o naborih osebno zglašijo v nedeljo 3. aprila 1938, od 9. do 12. ure, v kralj. poslaništvu, kjer bodo zdravniško pregledani.

Po čl. 152 "Navodil za konzularno službo", bo moral vsak nabornik pred pregledom izročiti naborni komisiji tri kopije svoje slike v velikosti 6 x 6 cm ter \$ 5.— kot takso za honorar zdravniku.

Vlada dr. Ortiza hoče štediti

V četrtek se je vršila prva seja nove vlade pod predsedstvom doktora Ortiza. Finančni minister je obširno poročal o finančnem položaju ter o dohodkih, ki jih predvideva za bodoče poslovno leto. Naglasil je, da je potrebno uvesti v državno upravo varčevanje. V to svrhu bo vlada proučila vse izdatke in tudi načrte nameravanih javnih del. — Stori bo to z namenom, da spravi državne izdatke v ravnovesje z dohodki.

DOSMRтна JEČA

Albert Sivitel, Pavel Jacikovski, Ivan Nabonjak, Maksim Ramanolič, Rudolf Lueziński in Vasilij Poluk so v januarju 1935. leta umorili svojega tovariša Franca Rutzkowskega, baje z namenom, da se okoristijo z zlatimi zobmi, ki jih je ta imel. Ob reki blizu Palerma je policija našla truplo umorjenega ter kmalu izsledila tudi zločince. Razen Lueziškega in Poluka, ki sta pobegnila, je aretirala vse krivce, pred nedavnim pa so v Chacu prijeli tudi Poluka. Vsi so bili sedaj obsojeni na dosmrtno ječo.

OPOZORILO

Opozorjam rojake, da sem se preselil in je moj novi naslov: Condarc 545 (Flores). Telefon pa: 63 (Volta) 2435.

Prilika za velikonočno spoved je še nadalje v cerkvi sv. Antona, Parque Patricios.

Hladnik Janez, slovenski kaplan.

SMRTNA KOSA

Matija Premzl, star 35 let, je pred nedavnim preminul v avellanedski bolnišnici Florito. Doma je bil iz Sv. Marijete v Prekmurju. Ostavlja ženo Marijo, s katero ni imel otrok. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Nedeljske volitve

V trinajst pokrajinah republike, to je v vseh razen ene — San Luis — so se preteklo nedeljo vršile volitve za delno obnove parlamenta; volilci so imeli izbrati vsega 63 novih poslancev (za ostalih 16 se bodo 27. t.m. vršile volitve v Buenos Airesu) in nedelja je v glavnem potekla mirno, čeprav se opozicija hudo pritožuje zaradi sleparij in pritiskov, ki se je izvajal na volilce v vseh pokrajinah razen v treh: Córdoba, Tucuman, in Entre Ríos. Posebno težke pritožbe se čujejo iz pokrajin Buenos Aires, San Juan, Santa Fe in Mendoza.

V Empedradu, pokr. Corrientes, je prišlo do krvoprelitja; neki pristaja liberalne stranke je ustrelil predsednika volilne komisije. Razburljiv dogodek se je izvršil tudi v Rosariju, kjer je radikal dr. Agustín Rodríguez skupno z nekaterimi pristaji razorožil na volišču dva policaja in enega nevarno obstrlel.

Pritisk na volilce v San Juanu je dal osrednji vladi povod, da je tamšnjega guvernerja resno posvarila. Opozicija in tudi glasila, ki veljajo za nestranska, očitajo dr. Ortizu in njegovim ministrom, da kaj niso z enako odločnostjo nastopili tudi proti guvernerjem iz drugih velikih provinc.

Končni izid volitev v vseh pokrajinah še ni znan, ker se glasovi še štejejo, gotovo pa je, da bo največ poslancev dobila "concordancia", t.j. vladni blok.

Udeležba je bila pičila, saj je glasovalo povprečno okrog 60 od sto vseh volilcev, dasi so volitve v Argentini obvezne. To brezbriznost, ki se je polastila mnogih Argentinev v pogledu volitev, pripisujejo mnogim dejstvom, da se volitve že nekaj let ne vršijo v redu in pa da pravzaprav nobena stranka nima moča, ki bi znal v ljudstvu vzbuditi zanimanje za usodo države z idejami in programom.

RADIKALI SE NE UDELEŽE DOPOLNILNIH VOLITEV

Radikalna stranka je sklenila, da se ne udeležijo dopolnilnih volitev, ki se bodo vršile jutri v nekaterih volilnih okrožjih pokrajine Buenos Aires in drugod, kjer so bile volitve radi enega ali drugega razloga razveljavljene. Vodstvo stranke je objavilo proglas, v katerem pravi, da vodijo nasilja in sleparije pri volitvah sami gospodje guvernerji, posebno v buenosaireski pokrajini, in da torej nima smisla hoditi na volišča.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-a. Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravilke specialiste za bolezni na pljučih, oblikih, jetrah, žolodcu, žilovju itd. Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pisnim putem za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru naj boljše postrežbo

GARMENDIA 4947 Paternal, Bs. Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

Vesti iz organizacij

VILLA DEVOTO

Poslanik dr. Izidor Cankar med nami

Nedeljska šolska prireditev je dobila svečano lice, ker nam je bila dana sreča, v svoji sredi g. ministra dr. Izidora Cankarja ter njegovo soprogo in hčerke imeti. — Gospod minister se je blagohotno odzval vabilu Šolskega sveta in počastil tudi nas, Devotčane, s svojo navzočnostjo, za kar mu Šolski svet in Gospodarsko-podporno društvo Slovencev izrekata iskreno zahvalo.

Po pozdravu ene izmed šolarik kar tudi zastopnikov Šolskega sveta in Gospodarskega društva, je g. minister prisostvoval prireditvi. — Pred začetkom sporeda ga je z o. dra pozdravil zastopnik šolske organizacije z lepim govorom, v katerem je dejal med drugim: "Veseli smo, da imamo tako odličnega zastopnika našega naroda v svoji sredi in nam vsem bo njegov obisk v pobudo za nadaljnje delo v prid naše dece, v kateri je bodočnost našega izseljenstva". Pozneje, tekoma odmor med dvema točkama sporeda, je gospod minister nagovoril navzočne približno takole: "Dragi rojaki! Ne bi mogel iti od Vas, ne da bi Vas pozdravil s par besedami na tej lepi prireditvi. V prvi vrsti se zahvaljujem Šolskemu svetu, ki se nesebično žrtvuje za vzvišen cilj, t.j. da se naša mladež nauči našega jezika. Zahvaljujem se tudi zastopnikom GPDS v Villi Devoto, ki so me pozdravili ob vstopu v društvene prostore; društvu gre vse priznanje za njegovo požrtvovalnost in pomoč, ki jo nudi šoli, bodisi s tem, da ji daje svoje prostore na razpolago, bodisi da ji pomaga pri prireditvah in podobno. — Še posebej pa se moram zahvaliti gospe učiteljici devotovski šole, ki je v tako kratkem času dosegla tako lepe uspehe. Veseli me, da tako disciplinirano in obenem nežno uči

to našo mladino, katera je, kakor je že gospod predgovornik dejal, naše upanje in naša bodočnost. Kar sem že doslej na tem odru videl, mi je dokaz požrtvovalnega, nesebičnega dela in ljubezni do naše mile pesmi in govorce.

Preden končam, bi rad povedal samo še dve besedi: Ta šola je v malem času in brez nobene zunanje pomoči dosegla uspehe, katerih nisem pričakoval. Prosil bi vodstvo in vse tiste, ki imate kakšno besedo pri tem, da skrbite, da gledate na to, da devotovska šola ne bo ostala sama, ampak da iščete stike z drugimi že obstoječimi ustanovami, ker le v združenem, skupnem delu bomo mogli doseči uspehe, ki bodo v čast in ponos slovenski in jugoslovanski koloniji v Južni Ameriki. Dragi rojaki! Za danes se poslavljam od Vas z upanjem, da bo naše skupno delovanje v tem letu še bolj uspešno, posebno kar se našega šolstva tiče. Še enkrat vsem skupaj presrečna hvala in ne odnehajte od započete dela! Pozdravljeni!"

Govor je občinstvo pozdravilo z velikim aplavzom in z živijo klici, ki so odličnemu gostu izpričali naše simpatije do njega.

Razen dveh pevskih točk, s katerimi je sodelovalo GPDS in ki so bile izvajene v zadovoljstvo udeležencev, so na prireditvi nastopali sami šolarji in šolarke. Da ne bo poročilo predolgo, ne bom ocenjeval vsake točke posebej. Rečem naj samo to, da so se morale skoro vse točke, ki so jih izvajali otroci — razen igre seveda — ponavljati. — Prav posebno so bili aplavdirani prizori "Zeleni gozd", "Deklica in metuljček" in "Rdeči sarafan". — Razen tega nas je mala plesalka Norma Kamnikarjeva očarala z brezhibnim valcerjem in s posrečeno grotesko.

Po končanem sporedu se je začela prosta zabava, ki je nad vse živahno potekala. Obisk ni mogel biti številnejši, ker je še zvečer prišlo prav mnogo ljudi in je bilo obširno zemljišče GPDS napolnjeno do zadnjega kotička ter je bil moralni in materialni uspeh popolnoma zadovoljiv. Vidi se, da ima naše izseljenstvo smisel za šolo in da je pripravljeno podpirati jo.

Končno bi rad še povzel vse starše, ki se niso člani Šolskega sveta, naj pristopijo, in naj tudi tako podprejo šolo, posebno pa naj svoje otroke vpišejo in pošiljajo v šolo, da se bodo naučili tudi našega jezika, kar bo njim v korist in staršem v ponos in zadoščenje. Le na ta način bomo preprečili prehitro asimilacijo naše mladeži in bomo ohranili svoje organizacije.

Za Propagandni odsek GPDS:

VIKTOR ČERNIČ

SOLSKI SVET V VILLI DEVOTO

Šolski svet v Villi Devoto se srčno zahvaljuje cenj. občinstvu, ki je v tako velikem številu posetilo našo šolsko prireditev. Zahvaljujemo se za sodelovanje pevskega zboru iz Devota in še prav posebno pa g. učiteljici Bajtovi kakor tudi njene-mu soprogu.

Zelo smo se čutili počaščene, ko je še pred pričetkom sporeda, prišel med nas naš poslanik, minister g. dr. Izidor Cankar z g. soprogo in hčerko. Spregovoril je tudi nekaj lepih in vzpodbudnih besed ter je čestital k našemu uspehu, predvsem požrtvovalni učiteljici Bajtovi. Najlepšo hvalo izrekamo tudi mi g. ministru za njegovo zanimanje za našo šolo.

Zahvaliti se moramo tudi Slovenskemu listu, ki nam gre vsestransko na roko za naše objave ter tako obvešča vsa naša javnost, tu in v domovini, o našem delovanju.

Vsem, pra vsem se zahvaljujemo, ki so na kakršen koli način pripomogli k moralnemu in materialnemu uspehu.

Šolski svet v Villi Devoto

G.P.D.S. V VILLI DEVOTO

naznanja, da bo imelo 20. marca svojo domačo zabavo, katera se bo vršila ob navadni uri v društvenih prostorih.

Obenem sporoča, da se društvo marljivo pripravlja na 3. obletnico, katera se bo proslavila 15. maja z zelo bogatim sporedom.

Odbor.

KROJAČNICA

"GORICA"
Hočete biti dobro in elegantno oblečeni.
Pridite v krojačnico "Gorica", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

UL. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

RESTAURANT - RECREO "EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vrtom, pripravljen za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

Peter Bassanese

JUAN B. ALBERDI y Gral.
PAZ — Buenos Aires

Na novo otvorjen Restaurant Internacional

Vam nudi velike zračne prostore, obširno dvorišče, kegljišče (v kratkem tudi kroglišče).

Hrano prvovrstno in veliko izbero vin.

Za obilen obisk se priporoča

EMIL JERKIČ

JORGE NEWBERRY 3372
(skoro na vogalu Alvarez Thomas) — BS. AIRES

Sv. Peter pri Gorici

VELIKA PRIREDITEV

Na čast vsem Pepcam in Jožetom, se bo vršila v soboto 19. marca na praznik sv. Jožefa, v društvenih prostorih TABORA, ulica Paz Soldan 4924, lepa domača zabava. Poleg drugih zabavnih točk, bo na sporedu tudi ponovitev zelo zabavne veseligrice "LOTKIN ROJSTNI DAN", ki je že zadnjič vzbudila pri gledalcih mnogo smeha. Preskrbljeno bo, da bodo pri sporedu lahko vsi udeleženci sedeli. Na razpolago bo tudi dobra založen društveni bufet. Začetek ob 8 uri zvečer.

ODBOR TABORA

SMRTNA KOSA

V bolnišnici v Vidmu je umrl na posledicah težke operacije na želodcu, dne 22. januarja, t. l. rojak in zaveden Slovenec g. Anton Leban, rodom iz Stanovce pri Berginju.

Pokojni zapušča starše, 4 brate in 6 sester. Eden od bratov, g. Andrej, se nahaja tukaj, v Buenos Airesu, zaposlen pri tvrdki Otonello Hnos.

Pokojnemu večni mir in pokoj, preostalom pa naše sožalje!

PRED ODHODOM

na chacro našega očeta Höcker Franca, ki si je z velikim trdom v par letih obdelal divjo zemljo tako, da danes rodi lepo sadje in drugo žito, ključemo, ker nimamo časa, da bi se poslovili od vseh znancev in prijateljev, potom Slovenskega lista vsem: Zbogom in nasvidenje.

Hčerke: Zorka in Helica Höcker in stara mama Melina Maria.

DELO DOBI

Pri železnici dobi delo v Mechita FCO. "Cborero saldador", ki se razume na lotanje bakra in medenine.

LEPA PRILIKA

Na prodaj je lepa hiša v Villi Devoto, primerna za kako obrt, ker se nahaja na vogalu. Pojasnila dobite v ul. Tinogasta 5180, Devoto.

IZ MONTEVIDEOA

V nedeljo dne 20. marca ob 11. uri bo v cerkvi sv. Franciška, Cerro y Solís sv. maša za pokojnega našega izseljenca Josipa Zorica, ki je tu v bolnici Maciel umrl dne 23. februarja 1938.

Pokojni je bil doma iz naše lepe Dalmacije. Imel je skupaj z mlajšim bratom Karlom bar v bližini tuke. Bil je radi svojega poštenja in svoje vesele narave med izseljenci zelo priljubljen.

LISTNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Škerl Vladimir, Cordoba. — Naročnino prejeli v redu. Pozdravi!

Petrovič V. in Spilar I. — Izročil članarino g. Faganel na B. Germ. v redu. Pozdravi!

Angela S. Chaco. — Oba naslova imate prav. Pozdravi!

Novak J. Misiones. — Naročnino smo prejeli v redu in list tudi Vam pošiljamo ter mislimo, da ga dobivate v redu. Pozdravi!

Nekateri izmed članstva Prosvete

Družba naših avellanedskih Prekmurcev, med njimi kaplan Hladnik

Pogreb Matije Premzlja na Avellanedi

Gojenke gospodinskega tečaja na Paternalu

Krojačnica Mozetič

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in ogledaj si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsako vrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

OSORIO 5052, (Paternal), Buenos Aires

PRVA VELIKA KAMPANJA

za

„Slovenski List“

PRVA NAGRADA

Vozni listek za Evropo in nazaj

Vsak star naročnik, ki pridobi novega naročnika, dobi za vsakega po eno srečko in vsak nov naročnik dobi tudi eno srečko, ko plača naročnino za celo leto.

Nudi se lepa prilika, da bo eden izmed naročnikov, kogar bo zadela sreča, obiskal brezplačno svoje kraje.

Kadar govoriš s prijateljem ali prijateljico, ali jim pišeš, razloži jim, kakšna sreča jih lahko doleti, če se naročijo na

"SLOVENSKI LIST"

Naročniki in naročnice! Če le vsak enega naročnika pridobite, pa je zadeva rešena.

Če dobiš več naročnikov, dobiš več srečk in s tem večjo možnost, da zadeneš glavni dobiček.

NA DELO, VSI, ZA VEČJI "SLOVENSKI LIST"

UPRAVA

Slovinci doma in po svetu

Volitve v Senatu

V torek 22.-II je bila seja senata, na kateri so bili verificirani mandati vseh pri zadnjih volitvah izvoljenih senatorjev. Sledile so na to volitve predsedstva. Postavljena je bila samo ena lista ter je bil s 44 glasovi izvoljen za tretjič za predsednika dr. Mazuranič. Praznih glasovnic je bilo 12 (JNS). Za podpredsednika sta bila izvoljena dr. Djuro Kotur in Števan Jankovič, za tajnika pa Stamenko Božič.

Načelna proračunska debata v narodni skupščini

Zadnjih deset dni je bila v Narodni skupščini načelna proračunska debata. Vsega skupaj je govorilo nad 80 govornikov. V četrtek 24. II. je bila debata o proračunu zaključena in je govoril v imenu vlade minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković. V svojem govoru je pojasnil stališče vlade do zahtev, ki jih je izražala opozicija. Odgovoril je na očitke opozicije, glede notranje in zunanje politike vlade. Prav posebno pa je še obračunal z JNS. Ob koncu svojega govora je izjavil, da bodo v kratkem imeli vsi, ki stoje na strani JNS priložnost, da pokažejo, koliko ljubezni do naroda imajo in da se bo ob tej priložnosti tudi pokazalo, koliko jih je, ki uživajo zaupanje med ljudstvom. Vsi so smatrali to izjavo ministra kot napoved bližnjih volitev v Narodno skupščino. Popoldne ob 6 uri se je začelo glasovanje, ki je pokazalo, da je bil izglasovan državni proračun skupno s finančnim zakonom z ogromno večino. Za proračun je glasovalo 183 poslancev, proti pa je bilo 96 poslancev. Izid glasovanja je vplival na opozicijsko porazno in so poslanci opozicije hitro drug za drugim zapuščali dvorano. To je razumljivo tembolj, ker se je pri današnjem glasovanju pokazalo, da je opozicija v skušnji od dneva do dneva vedno bolj razbita. Za proračun je glasovalo tudi več opozicijskih poslancev, tako med drugimi poslanci Ivan Banić, dr. Novčanin in drugi. Pa tudi več opozicijskih poslancev se je zdrževalo glasovanja. Tako ni glasoval dr. Dobovišek, kateremu je bil pred dnevi v Narodni skupščini verificiran mandat. Dalje nista glasovala dr. Lovrenčič in Dako Makar. Tudi dr. Mirko Kosić ni glasoval, predsednik skupščinskega delovnega kluba. — Naslednji dan se je

začela podrobna razprava o proračunskih predlogih.

ITALIJANI BODO ELEKTRIFICIRALI NAŠE ŽELEZNICE

Iz Beograda poročajo, da je dosežen načelni sporazum o tem, da bodo Italijani izvedli elektrifikacijo proge Sušak—Škrljevo. Italijanski koncern (kateremu načeljuje grof Volpi, bivši finančni minister) bo zgradil dalnovod visoke napetosti od Opatije do Sušaka bi bila zgrajena transformatorska postaja. Letno bi Italija dobavila 2 milij. kilovatnih ur toka. Nadalje še poročajo, da je to samo začasna rešitev, ker bi Italijani bili pripravljeni ukiniti to dobavo, čim bi bila zgrajena hidrocentrala na reki Korani, kar namerava izvesti savska banovina.

VAŽNA ARHEOLOŠKA ODKRITJA V BUDVI

V Budvi pri Splitu grade nov moderen hotel. Ko so kopali temelje, so našli na več grobov in na druge arheološke zanimivosti. grobovih so našli tudi nekaj zlatnikov. Budva je bila nekoč znano središče Ilirij in Grkov, potem pa Rimljanov. Ravnatelj arheološkega muzeja v Splitu dr. Abramčič je odpotoval v Budvo, da si ogleda najdenine.

NOVO JEZERO V HERCEGOVINI

Pri Domanoviču v Hercegovini se je pojavilo naenkrat več studencev, ki so bruhnili na dan velike množine vode. Voda je preplavila 80 orolov zemljišča, tako da je nastalo novo jezero. Ogroženih je nekaj hiš v bližini.

PRVI MOTORNI VLAK NA OZKOTIRNI PROGI BELGRAD—SARAJEVO—DUBROVNIK

Prvi motorni vlak na ozkotirni progi Belgrad-Sarajevo-Dubrovnik bo izročen v promet 28. junija letos. Motorni vlak so izdelale tovarne vagonov in strojev v Slavoniskem Brodu. Prva kompozicija bo sestavljena iz treh vagonov, prvi in zadnji bosta motorna vozova, v sredini pa bo vagon prvega razreda. Motorni vlaki bodo namenjeni v prvi vrsti turističnemu prometu, ker bodo mnogo udobnejši, saj se bo vožnja od Beograda do Dubrovnika skrajšala za več ur, obenem pa bodo odstranjene nevarnosti, ki jih povzročajo številni predori na tej progi, kadar vozi vlak s parno lokomotivo. — Za motorne vlake se zanimajo tudi bolgarske železnice, saj so naročile v Brodu posebno poskusno kompozicijo.

Povečana proizvodna rud

Za 60% se je v zadnjih treh letih povečala proizvodnja rud v jugoslovanskih toplotnicah in rudnikih. Samo leta 1936 se je povečala za 444 milijonov dinarjev, lani pa se je proti letu 1936 spet povečala za 291 milijonov dinarjev. Še večje so razlike v primerjavi s številkami iz leta 1935. Od takrat pa do konca lanskega leta se je produkcija povečala za 670 milijonov.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

Splitški oceanografski institut

Za ureditev oceanografskega instituta v Splitu je v novem državnem proračunu določenih sedem milijonov dinarjev. Denarja ne bodo porabili samo za zgraditev stavbe, ki bo služila v ta namen, pač pa si bodo nabavili tudi potrebne aparate in manjšo ladjo za raziskovanje našega morja. V Splitu so se že sestali člani odbora za oceanografski institut, nekateri beograjski univerzitetni profesorji in člani Srbske akademije znanosti na redno sejo. Proučevanje vseh aktualnih vprašanj bo končano v nekaj dneh. Na vrsti sta danes popoldne tudi dve predavanji o dosedanjih uspehih raziskovanja v Jadranskem morju.

Ribarska zadruga v Dalmaciji

Nad 40 vagonov še neprodanih rib od zadnjega lova v februarju imajo po naših dalmatinskih krajih. Ribarske zadruge si zdaj zelo prizadevajo kako bi vse to blago spravile na tuji trg. Pred vsem so sklenile te zadruge sodelovati na raznih mednarodnih velesejmih, kakršen bo med drugim tudi v Leipzigu v Nemčiji. Dalmatinci skušajo spraviti svoje ribe tudi na bolgarski trg, kamor do zdaj mnogo izvažajo Grki in Turki. Sodelovati hočejo zato tudi na mednarodnem sejmu v Plovdivu, poleg tega pa bodo svoje ribe, predelane na domači, holandski in portugalski način, poskusili spraviti tudi na budimpeštanski trg.

Ena milijarda dinarjev za javna dela

Novo milijardo dinarjev bo letos porabila vlada za javna dela. Prvo tako vest je prinesla sarajevska "Pravda", ki je glasilo JRZ za Bosno. List ne razlaga podrobno načrtov, za katere bo potrošeno toliko denarja, kakor tudi ne pove, po kakšnem ključu se bodo javna dela razdelila na posamezne pokrajine v državi. Pri prejšnjih javnih delih je bila Slovenija močno prikrajšana, pa se nam zdaj vzbujajo up, da se bo ta krivica letos popravila.

Izvoz jajec

95 vagonov jajec je bilo ta mesec prodanih v Anglijo. Povprečno so prodajalci dobili za vsak kos po 47 par. Kupčija se bo še bolj razvijala, vendar bodo morali naši prodajalci cene nekoliko znižati, ker se je kot močna konkurentinja pojavila Madžarska, ki Angležem prodaja jajca za malenkost ceneje. Madžarska je sklenila v Angliji kupčijo za 100 vagonov jajec. Poleg Anglije je tudi Švica dober odjemalec jajc.

Fotografija "LA MODERNA"

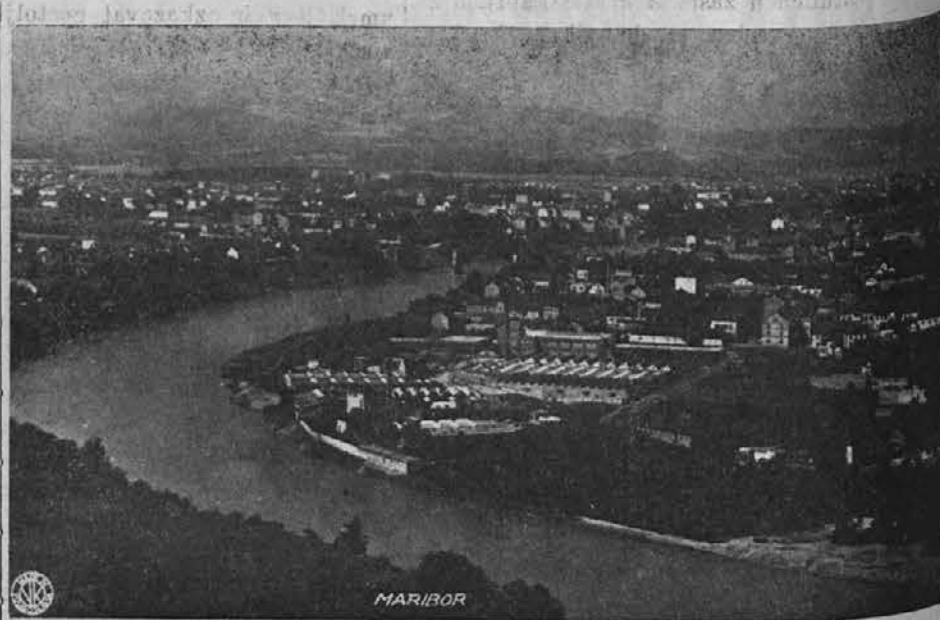
Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse prevredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak pre pribral mojih neprekosljivih izdelkov.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite FOTO "LA MODERNA"

S. Saslavsky Av. SAN MARTIN 2579 Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Naš zeleni Maribor na severni meji

Jugoslovanski les za Nemčijo

Jugoslovanski les je prišel na kupovat predstavnik nemške lesne trgovine in industrije v Düsseldorfu Meents. Prispele je v Mandalino v Dalmaciji, kjer ima Sipad velika lesna skladišča. Namen njegovega potovanja ni samo nakup našega lesa za Nemčijo, pač pa predvsem tudi to, če bo ta les možno izvoziti preko Sibenika in nato po morju v Nemčijo. V zvezi s tem obiskom pričakujejo, da se bo naša lesna trgovina v bodoče z Nemčijo poživila.

Nova tovarna cementa

Novo tovarno cementa zida trdka Bata v sremski vasi Krčedinu. Zatovo podjetje je zadnja leta zgradilo okrog svoje tovarne čevljev in druge obutve veliko stanovanjsko naselbino za svoje delavce in uradnike. Tovarna je potrebovala velike količine cementa, pa je zato vodstvo prišlo na misel, da bi si podjetje zgradilo lastno tovarno cementa, ki ga bodo še obilo potrebovali za zidanje novih stanovanjskih objektov v Borovu. Banska uprava je Bati že izdala dovoljenje za zidavo, istočasno pa je Bata tudi kupil zemljišče, na katerem bo stala tovarna. Rečeno je, da bo nova tovarna sprva proizvajala cemente le za potrebe lastnika, kasneje pa bo te svoje obrate razširila in prodajala cement tudi drugim zasebnikom. Če sodimo po primeru konkurence, ki jo je Bata uvedel v pogledu obutve, lahko pričakujemo, da bo tudi na tržišču cementa prišlo do večjih sprememb, zlasti v cenah.

Nova zrašna proga izdolž Dalmacije

Hydroavionsko progo vzdolž našega morja bo uvedla italijanska letalska družba, ki ima sedež v Rimu. Te dni se je v Splitu in Dubrovniku mudil zastopnik te družbe in pregledal teren za novo progo. Vodna letala bi vezala Trst s Sušakom, Splitom in Dubrovnikom. Baje je italijanska družba že vložila

žila prošnjo našim oblastem za dovoljenje.

Kanonik dr. Opeka umrl

V soboto 26. II. opoldne je umrl po daljšem bolehanju stolni kanonik dr. Mihael Opeka. Dr. Mihael Opeka se je rodil 26. septembra 1871 na Vrhniki. Študije je dovršil z doktoratom v Rimu. L. 1898 se je vrnil domov, bil za kaplana v Moravčah, potem prefekt v Alojzijevecu, od l. 1904—1915 pa profesor verouka na ljubljanski realni. L. 1915 je bil imenovan za deželnega šolskega nadzornika, kar je ostal do prevrata. L. 1920 je postal stolni kanonik, stolni pridigar in učitelj cerkvenega govorništva na teološki fakulteti. Izdal je 22 zvezkov svojih govorov v tisku. To je zares življensko delo!

Drobne vesti

Na otoku Visu so rudarski strokovnjaki odkrili bakreno rudo. Prav tako so našli ostanke starih rimskih topilnic bakra. Ugotovili bodo, če se izplača rudo izkoriščati.

Za časa ljubljanskega velesejma dne 11. in 12. junija bo v zvezi z razstavo društva za ceste tudi vse državni trgovski kongres. Istočasno 22. II. je odpotoval predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović v Ankaru, kjer se je udeležil zasedanja stalnega sveta držav balkanskega sporazuma.

V bližini Beograda nameravajo ustanoviti tovarno tovornih avtomobilov. Številne tvrdke iz zamejstva so ponudile ugodne ponudbe, med katerimi so najugodnejše ponudbe tvrdk Praga, Krupp in Fiat.

GORIŠKO GLEDALIŠČE OBNOVLJENO

Palača goriškega gledališča je bila že nekaj let zaprta iz varnostnih razlogov. Lani pa se je združila skupina goriških velmož, ki je prevzela gledališče od prejšnjih gospodarjev, preuredili so vse poslopje od temeljev naprej in olepšali zlasti notranjost. Restavratorska dela so že končana in 16. februarja je bilo prenovljeno gledališče zopet odprto s sinfoničnim koncertom.

Ne izgubite prilike PRVOVRSTNA KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

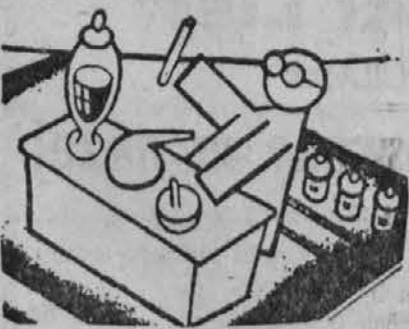
Ima na prodaj vse ostale poletne obleke po zelo znižanih cenah. — Obiščite me in se boste sami prepričali. —

Lastnik STANISLAV MAURIČ

DONATO ALVAREZ 2059, pol kvadre od Av. San Martín, — Bs. Aires

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Francisko Huspaur

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenove, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

Nova najdišča živega srebra v Idriji

Pred kratkim so odkrili nova ležišča živega srebra v Idriji. Neki kmet med Spodnjo Idrijo in Otaležem je okrog novega leta v svojem studencu zasledil svetle kapljice živega srebra. Podstavil je škaf in ponovil se je dogodek, ki je nekdanji omogočil ustanovitev idrijskega rudnika in idrijskega mesta. V škaf se je namreč nateklo precej živega srebra. Njegovo odkritje je sedaj začela raziskovati posebna rudniška komisija.

Smrtna kosa

V Trstu je umrl Jožef Pertot iz Rojana, učitelj v pokoju in bivši deželni poslanec, v 80 letu svoje starosti. Pokojni Pertot je bil znan organizator. Najbolj znan je iz tiste dobe, ko je služboval v Bazovici. Ustanovil je "Gospodarsko društvo" in bil član tržaške "Kmetijske družbe" skozi 40 let njenega obstoja. V mestni svet tržaški in v deželni zbor je prišel l. 1909. Nedavno sta mu umrli dve hčeri, ženi dr. Kisiča in dr. Fornazariča, kar ga je silno potrla.

V Ližnjanu

—V Ližnjanu v Istri je umrl Stjepan Kljunič, znani hrvatski organizator in prosvetni delavec.

Elektriko so podražili v Trstu

Mestna elektrarna v Trstu je po višala pristojbine za uporabo električnega toka za razsvetljavo za 10%, tako da stane sedaj razsvetljava hiš po dve liri na kilovat, od česar dobi elektrarna 1 liro 25 centesimov, ostalo pa je davčina, to je skoraj 60%. Tržaški listi pišejo, da bodo konsumenti napravili skupno vlogo na prefekta, da bi jim cene znižali, ker so nesorazmerno visoke v primeri z električnim tokom po drugih krajih Julijske krajine in Italije sploh.

Dr. Sfiligoj osvobojen

Razveljavljena je bila obsodba, ki jo je izreklo sodišče za zaščito države proti dr. Sfiligoju pred 7 leti, ko ga je obsodilo na 10 let ječe. Dr. Sfiligoj se je lansko leto vrnil domov, ker je bil takrat deležen amnestije. Toda sedaj mu je sploh vsa kazenska obsodba, tako da se lahko reče, da je bila obsodba razveljavljena. Vprašanje je sedaj, če in v kakšni obliki bo dr. Sfiligoj dobil odškodnino za že prestano kazno.

SMUSKE TEKME NA GORENJSKEM

Smuška sezona je na Gorenjskem konec februarja bila na višku. V dnevih okrog nedelje dne 27. II. so bile zaključene državne smuške tekme, kakor tudi graničarske smuške tekme, pri katerih so nastopili graničarji z vseh obmejnih predelov naše države.

Zaloga vina

Imam v zalogi vseh vrst najboljšega vina po nizkih cenah, na debelo in drobno.

Postrežba tudi na dom.

Priporočam se vsem cenj. rojakom in gospodinjam

STANIČ STANISLAV
Triumvirato 3954 — Bs. Aires
U. T. 51—3226

SPOMIN NA SARAJEVSKO ŽALOIGRO

Sarajevski kavarnar Branko Semič, pri katerem so se zbirali pred začetkom vojne srbski revolucionarni in poznejši atentatorji na prestolonaslednika Ferdinanda, je umrl. Ker je izkazoval gostoljubje atentatorjem, so ga avstrijske oblasti hudo preganjale in ga pol leta vlačile po raznih ječah in potem obdržale kot taleca.

VRABCE MORAJO POBIJATI

Po 5 vrabcev mora ujeti in pobiti vsak prebivalec v občini Bočar v Vojvodini. Občinska uprava je izdala ta odlok zato, ker so se zadnja leta vrabci neznansko razmnožili in naredili kmetovalcem veliko škodo na sadnem drevju in na žitu. Noben občan se tej dolžnosti ne sme izogniti, ker ga bo sicer začela precej občutna denarna kazen. V dokaz, da je ukazano izvršil, mora vsakdo prinesiti v občinski pisarno vseh 5 glav ubitih vrabcev.

JUGOSLOVANSKO ŠOLSTVO

Pred kratkim je imel naš prosvetni minister Magarašević v radiu govor za izseljence. Dejal je, da je bilo od leta 1918 zgrajenih 3500 novih šolskih poslopjij. Takrat je hodilo v šolo 650.000 učencev, danes pa jih hodi 1.429.635, učiteljev je takrat bilo 10.000, danes pa jih je že okrog 28.000. Za potrebe šolstva je bilo samo iz državnih sredstev porabljenih v tej dobi nad 12 milijard din brez ozira na prispevke občin in banovin, ki tudi ne zastajajo veliko za to vsoto.

DOMAČI BOMBAŽ

Glasi slovenskih trgovcev piše: Predilnice v dravski banovini so začele te dni prestati domači bombaž iz strumiškega okraja, ker so po uredbi z dne 9. septembra 1936 uvozniški tujega kombaža dolžni odkupiti ves domači bombaž, ki je sposoben za industrijsko predelavo. Ceno domačega bombaža določita sporazumno kmetijski in trgovinski minister. Ta cena sme biti do 50% višja, kakor pa je bila povprečna cena na newyorški borzi v preteklem letu. Zaradi dobre cene je bilo posejano z bombažem v letu 1937. 3000 ha, to je za 1500 ha več kakor v letu 1936.

NOVA UREDITEV KREDITA V ITALIJI

Po uredbah za zaščito štednje in za ureditev kreditnega poslovanja od marca meseca 1936 je vsako zbiranje leprihrankov in podeljevanje kreditov v Italiji podvrženo nadzorstvu posebnega inšpektorata, ki mu načeluje guverner "Banca d'Italia" in ki je podrejen posebnemu odboru, katerega tvorijo finančni, korporacijski in poljedelski minister in ki mu predseduje sam načelnik vlade.

Z novo uredbo je bila uvedena stroga hierarhija denarnih zavodov. Nekakšno privilegirano stališče zavzema odslej "Banca d'Italia", ki je bila proglašena za zavod javnopravnega značaja. V isto kategorijo, dasi z manjšimi pravicami spadajo še sledeči zavodi, katerih delokrog se razteza na vso državo: Banco di Napoli, Banco di Sicilia, Banca Nazionale del Lavoro, Istituto di S. Paolo di Torino, Monte dei Paschi v Sieni, Banca Commerciale Italiana, Credito Italiano in Banco di Roma. Prvih pet ima javnopravni značaj. Zadnji trije pa veljajo kot zavodi nacionalnega interesa.

V drugo kategorijo spadajo zavodi z značenjem "Ente morale". Po seznamu, ki ga izdaja gori omenjeni inšpektorat je v tej kategoriji samo 6 zavodov; 1 iz Genove, 1 iz Benetk, 3 iz Rima in 1 iz Sassarija.

Tretja kategorija obsega "redne kreditne zavode" in šteje 423 zavode, od katerih pa je 89 v likvidaciji.

V četrto kategorijo spadajo ljudske banke in anonimne družbe. Vpisanih je 431 zavod, od katerih pa je 81 v likvidaciji.

Med "hranilnice" (Casse di risparmio) je vpisanih 91 zavod, in med zastavljavnice I reda 8. Med zastavljavnice II reda spadata 22 zavoda, od teh pa je eden v likvidaciji.

Najbolj obsežna je zadnja kategorija, v katero spadajo kmetijske, ljudske in poljedelske zadruge. Vpisanih jih je 1810, toda 605 jih je v likvidaciji.

Celotno je bil ob koncu prvega polletja 1937 vpisanih 2799 zavodov, od katerih pa je bilo 276 v likvidaciji.

Na Julijsko Krajino in Zadrsko pokrajino odpade po seznamu 215 zavodov, od katerih pa je 97 v likvidaciji, tako da jih posluje redno samo 118.

V posameznih pokrajinah je bilo: v Tržaški pokrajini 28 poslujočih in 11 v likvidaciji, v Goriški poslujočih 48 in 30 v likvidaciji, v Puljski pokrajini 31 poslujočih in 44 v likvidaciji, v Reški pokrajini 10 poslujočih in 11 v likvidaciji ter v Zadrski pokrajini 5 poslujočih in 1 v likvidaciji.

Od vpisanih zavodov je bilo 129 slovenskih in hrvaških, med temi pa so bili 74 v likvidaciji in le 55 jih je še redno poslovalo. Najhujše je seveda v Puljski pokrajini, kjer je kar 31 hrvaški zavod v likvidaciji in samo trije še redno poslujejo.

V Zadrski pokrajini ne posluje noben naš denarni zavod več. Slovenski denarni zavodi so po veliki večini radi politične pritiska zašli v likvidacijo. Največkrat je šlo za razne italijanske osebnosti, ki so hotele obogateti na račun slovenskih in hrvaških ulagateljev. S tem pa niso uničile samo slovanske zavode, temveč so izpodkopale tla tudi italijanskim. Kajti ljudstvo je izgubilo zaupanje v hranilnice sploh, tako da je morala na pr. tudi "Cassa centrale delle casse rurali istriane", katero je vodil dr. Segnan, ki je bil vodja kampanje proti našim zavodom v Istri, tudi v likvidacijo kljub velikemu posojilu, ki ga je prejela od države. S tem posojilom bi se bila zguba naših zavodov desetkrat pokrila.

Drugačen je bil položaj v Južnem Tirolu kjer so dobili moza, ki je razumel važnost denarnih zavodov in je postredoval tudi za sanacijo nemških zavodov radi zgube, ki so jo utrpeli pri zamenjavi valute. Dejstvo je, da je na Južnem Tirolskem od 335 zavodov samo 64 v likvidaciji.

Julijska Krajina stoji glede zavodov v likvidaciji na prvem mestu s 48 o/o, torej skoro s polovico zavodov. Sledijo ji Toskana in Kalabrija (40 o/o), Kampanja (33 o/o), Benečija in Abruci (30 o/o), Piemont, Lacij in Sicilija (29 o/o), Umbrija in Sardinija (24 o/o), Južni Tirol (20 o/o), Pulje (14 o/o), Lombardija (13 o/o), Ligurija (10 o/o) in Lukanija (5 o/o).

Pri zavodih z več kakor 5 milijoni lir vlog, so bile koncem prve polovice 1937 naloženih 53 milijarde lir, in sicer pr hranilnicah okoli 19 milijardi, pri bankah nacionalnega interesa okoli 14 milijard, pri rednih kreditnih zavodih okoli 13 milijard in pri zavodih javnega prava okoli 7 milijard.

Tudi glede hranilnih vlog je Julijska Krajina na slabšem kakor ostale dežele. Dočim odpade v severni Italiji v Lombardiji 840 lir vlog na osebo, v Piemontu 810, v Južnem Tirolu 540 in v Benečiji 38

Tomaj, rojstna vas pesnika Srečka Kosovel

RAZNE VESTI

10.000 letal ima sedaj Nemčija; tako je izjavil Goering, ki je obenem zatrdil, da bo to zračno brodogradništvo "podpiralo" onih 10 milijonov Nemcev, ki živijo izven državnih mej v Evropi.

Delavska stranka v Belgiji je sklenila podpreti zunanega ministra, ki ima namen priznati priključitev Abesinije k Italiji. Morda se bo to vprašanje rešilo na način, da bo tudi Hajle Selasije zadovoljen. Širijo se govorice, da bo Italija najbrž proglasila negušovega sina za italijanskega podkralja v Addis Abebi, kar bi njo uporne Abesince najbrž pomirjevalno vplivalo. Hajle Selasije pa bi dobil primerno odškodnino za prestol, kateremu bi se končno veljavno odpovedal.

Okroglih 124 milijonov funtov sterlingov bo porabila Velika Britanija samo za vojno mornarico v tekočem letu. Objavila je "Belo knjigo", v kateri razlaga, zakaj in kako se mora država oborožiti. V zvezi s tem je imel ministrski predsednik Chamberlain pretekle dni velik govor, v katerem je zagovarjal politiko vlade. Naglasil je, da je močno oborožena Anglija največje jamstvo za mir v Evropi. Izpričal je obenem svojo trdno vero v demokracijo.

670.000 kvadratnih kilometrov zemlje so doslej zasedli Japonci v Severni Kitajski, na jugu pa 70.000 kvadratnih kilometrov. To ozemlje je približno tako veliko kakor vsa japonska dežela. V bojih, ki so bili potrebni za zavojevanje tega dela Kitajske, je padlo doslej 20.000 japonskih vojakov, 60.000 pa jih je bilo ranjenih.

vrnil v maju, in Nazarij Vatovec iz Čezarjev pri Dekanih ki se je vrnil s Ponze meseca julija. Po omenjenih prvih dveh amnestijah bi se moralo vrniti s pregnanstva ravno 80 ljudi, kakor so to napovedali italijanski listi.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

NUDI SVOJIM ČLANOM:

Čitanje časopisov in revij iz domovine in Severne Amerike
Čitanje knjig najboljših domačih in tujih pisateljev.
Priložnost za pevsko ali dramatično izobrazbo.
Znižanje vstopnine na prireditve in prosto domače zabave.
Kulturni cilj: širjenje in izboljšanje glasila in drugih izobraževalnih pripomočkov.
Gospodarski cilj: Ustanovitev lastnega doma, itd.
Brezplačno krogljišče.

V tvojo korist je, da postaneš član tudi ti

Društveni prostori:

GRAL. CESAR DIAZ 1657 — BUENOS AIRES

Materinstvo in lepota

Mnoge ameriške filmske zvezde so menile, da se morajo odpovedati materinskemu radostim, ker si niso mogle dovoliti, da bi za dve ali tri leta ostavile svoj poklic, za toliko časa, kolikor je potrebno, da se mati spočetka posveti svojemu otroku.

Glavni kozmetični strokovnjak Holliwooda, Max Factor, pa se o-glašja proti temu naziranjju. "Baš poklicni ralogi bi morali igralko pripraviti do tega, da bi se materinstvu ne odpovedale, temveč, da bi stremele za njim", pravi in nadaljuje:

"O etičnih razlogih sploh nočem govoriti in bojazen, da bi svojega otroka ne mogle preživljati, za te ženske ne velja. Toda kot strokovnjak moram opozoriti na to, da je mati lepša nego ženska, ki ne pozna sreče materinstva. Matere imajo lastnosti, ki jih tudi najspretnejši kozmetik s svojimi pripomočki nikoli ne more tveziti: zrelost, potrpežljivost, razumevanje in nesebičnost. Matere si ohranijo svojo mladenost in svojo mladostnost tudi dosti dalje nego ženske brez otrok. Imajo pač zanimanje za življenje, ki nikoli ne popusti, za njegove

lepote in tudi za njegove grdote.

Vsak dan jim prinaša doživetij, ki njih lepoto še poglobljajo in jo delajo bolj plastično. Rad bi nave-del samo nekoliko imen, ki so širši javnosti zelo znana in ki moje nazi-ranje potrjujejo: Dietrichova, Ann Hardingova, Virginia Bruceova, Norma Shearerjeva, Joan Blondel-lova, J. Bennettova, Mary Astorje-va.

Vse te ženske imajo otroke in si hranijo lepoto že leta, celo čez svo-ja leta, in si jo znajo še vedno ve-čati.

Moda površne mičnosti je prešla. Film in publikum zahtevata v isti meri poglobljeno, počlovečeno le-poto, ki je v svoji celoti važnejša nego popolnost barve in črte. Moji strokovni tovariši in režiserji so odkrili, da imajo samo matere to lepoto v polni meri. Michelangelo in Rafael nista brez vzroka tako pogostoma slikala Madonno in sko-raj vedno sta si za modele jemala matere."

O UMIVANJU GLAVE IN LAS

Pravijo, da je treba vsaj vsak tretji teden dobro umiti glavo in takole storiti:

Lase moraš najprej malo ovlaži-ti, na razna mesta las nakapljati kako pralno sredstvo in glavo drg-niti, da nastanejo pene. Ko lase že zadosti obdelaš, jih izplakneš z gorko, ne prevročo vodo. Potem po-noviš ta postopek še enkrat.

Sele zdaj se bo dotični pralni prašek močno penil in odstranil še ostalo umazanijo. Ko izplakuješ lase, moraš trikrat premenjati vo-do in drugi vodi dodati malo jesi-ha, ki odstrani še poslednje ostan-ke mila in povzroči, da so lasje mehki.

Če imaš sicer suhe lase, je treba da kožo nekaj ur pred umivanjem temeljito vtiraš z olivnim ali rici-novim oljem.

Mastnih las ti ni treba večkrat umiti kakor suhe lase. Če z umi-vanjem pretiravaš, so lasje le še bolj mastni. Pač pa bodo lasje manj mastni, če jih večkrat pokap-ljaš s kako vodo za lase, v kateri je špirit.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Benes de Bilek
diplomirana na univerzi v Pragi
in v Buenos Airesu. Zdravi vse
ženske bolezni. — Sprejema tudi
noseče v popolno oskrbo.
ordinira od 9 ure zjutraj do 20
ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3380
Buenos Aires

ZANIMIVA STATISTIKA

Iz "Prosvete" posnemamo:
Od 1. januarja do 31. decembra 1397 je v Združenih državah in Ka-nadi umrlo 796 Slovencev na pod-lagi dnevnih poročil v Prosveti. Ob koncu leta 1936 smo našli 832 primerov smrti, torej je letos umrlo 36 Slovencev manj kakor lani. Od teh 796 rojakov, ki so letos odšli v grob, je bilo:

57 ubitih od avtomobilov (11 več kot lani);
32 drugače smrtno ponesrečenih, (utopljenih, zgorelih, ustreljenih na lovu, ubitih pri nesrečnem padcu itd.) v letu 1936 je bilo 52 takih smrtnih nesreč;
23 ubitih pri delu (34 v letu 1936);
18 samomorilcev (27 v letu 1936);
9 umorjenih (7 v l. 1936);
3 je vlak ubil (8 v l. 1936).

V Južni Ameriki smo v tem letu zabeležili 12 slov. smrtnih prime-rov, enega več ko lani.

Nadaljna krvava in drugače sla-ba statistika:

Avtomobil je lahko ali težko po-bil 39 Slovencev, (lani 76); pri de-lu je bilo pobitih 25 (lani 72); dru-gače pobitih je bilo 43 (lani 33); pogorelo je 9 rojakov (lani 11); a-retiranih in deloma kaznovanih za razne prestopke je bilo letos 44 Slovencev (lani 49).

Nekaj vesele statistike.

Poročilo se je 162 parov (lani 150); srebrnih porok je bilo 13, ena 32-letnica poroke in 2 zlati po-roki.

CERKVENI VESTNIK

13. marca maša na Avellanedi za Rastico Kandus, molitve tudi na Avelalnedi ob 4 uri.

20. marca maša na Paternalu za Maksa Ukmar, molitve na Pater-nalu ob 4 uri.

V postnem času se moli sv. Kri-žev pot. Ne zabavljanje čez verne kristjane in čez slabe duhovne, mar več premišljevanje Jezusovega tr-pljenja je, ki človeka pojasni, za-kaj živimo in zakaj trpimo. Ljudje so "pusta" tako nategnili, da seže že notri do velikega petka, post so pa izpustili... Pa je vendarle ena sama prava pot našega življenja: Pot križa. Zato pridite k sv. križe-vemu potu in v postnem času pre-mišlujte: kako je Jezus trpel in zakaj je trpel.

27. marca ste vabljeni v Beri-ssu posebno oni, ki vam je blizu. Tudi iz mesta se lahko pridružite.

Hladnik Janez.

PISMO IZ PARA-GUAYA

Slučajno smo zvedeli, da je neki naš rojak odpotoval z Dunaja v Paraguay, ker drugam ni mogel do-biti dovoljenja. Poslali smo mu "Sl. list na ogled, da si ga morda naro-i. In te dni nam je pisal takole:

Gotovo si boste mislili, no pri tem bomo pa gor plačali, najbrže zastoj pošiljamo, a temu ni tako. Prvi denar, ki sem ga zaslužil, sem odštel naročnino za Slovenski list. Jaz sem bil še pred nekaj mese-ci precej imovit človek, a sem pri-šel v Ljubljani ob vse. In kar me najbolj boli je to, da je bilo so-dišče na strani krivcev. Po petin-dvajset letih mojega bivanja v Zdru-ženih državah sem se namreč vrnil s precejšnjim premoženjem v do-movino. Začel sem s trgovino, ter tako prišel v stike s samimi nepo-štenimi ljudmi, ki so me pripravili ob vse. Imel sem dokaze proti njim črno na belem, pa so na sodnji ne-znano kam izginili. Moja največja pogreška je bila ta, da sem bil pre-več zaupljiv. Za šolo mi je to, da se moram na stara leta spet ubijati in z nova začeti.

Rad bi prišel v Argentino, kjer je več naših ljudi, pa ne vem, če bi dobil dela. Sem izučen pri bav-vanju avtomobilov (lackirer) in prav tako sem izučen šofer. Rad bi, če mi morete poslati Angleško-špansko slovnico, da se priučim te-mu jeziku.

Kdaj pozneje vam bom skušal

poslati kak dopis, sedaj sem preveč zaposlen. Pripomniti moram še, da sem bil zelo razočaran v domovini, vendar Jugoslavijo ljubim, saj ni ona kriva, da je toliko krivic in ne-poštenja v njej.

Sprejmite najlepše pozdrave vsi čitatelji in čitateljice Slovenskega lista.

Frank Abe

(Op. ur. Dela bi tu gotovo dobil, v kolikor nam je znano, ni med na-mi brezposelnih, vendar, če imate tam delo in če primerno plačajo, Vam ne kaže pustiti. Knjigo Vam bomo poslali. Glede trgovske smole v Ljubljani, kakor pišete, pa je pač vzrok ta kakor ste sam omenil, ste bil preveč zaupljiv. Previdnost je povsod potrebna. Želimo Vam obilo sreče in pošljite nam kak dopis, predvsem kakšne so delavske raz-mere.)

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLAROEI 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENERFAS

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdrav-ljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki. Izpa-danje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciccarelliju.

ZIVCNE BOLEZNI: Navrstenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šib-kost srca zdravimo po modernem nem-škem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEO: upadel, raširjeni, kisline, tež-ka prebava, bruhanje, rane.

CREVA: colitis, razširjenje, kronična za-peka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi naprava-mi in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edin te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in me-sečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Rivadavia 3070 Plaza Once

FAVSTA

V veliki izbi se je začudil: krčma, ki je nazven izgubila svoje slavno lice, je znotraj takšna kakor nekdanj. Hra-stove mize, rezljani atoli, medenina, ko-siter in steklenina, vse je bilo na svo-jih mestih; kamin je bil zakurjen in pred veselo plapolajočim ognjem se je valjal Pipeau... in glej, izza ognjišča je vstala tudi dobra krčmarica, gospa Hu-geta, z golimi laktmi in z nasmeškom na vdanem obličju ter ga je sprejela kakor že Bog zna kolikokrat.

"Vendar že, gospod vitez", je vzkli-nila, izteza je mu roke v pozdrav. "Pod-vizaj se, Margot, speci gospodu vitez-u dobro jajčnice; gotovo je lačen, likaj skoči v klet in prinesi najboljše, da se gospod vitez napije..."

Pardallan jo je ves ganjen poljubil na obe lici.

"Nikarite, prijateljica," je dejal. "Ne jajčnica me ne miče v tem trenutku ne vaše rujno vinco; lačna in žejna je le moja radovednost. Da je, razložite mi..."

"Vse, karkoli hočete," se je nasme-hnila Huga.

In zdajel je zardela in prebledela tik

zaporedoma; njen obraz je postal žalo-sten in nemiren.

"Kaj bi radi vedeli?" je rekla z drh-tečim glasom.

"Kakor vidim, mislite opustiti gostil-no?" je vprašal Pardallan.

"I kakopak, gospod. Pripravila sem si čedno imetje, ob katerem lahko živim brez skrbi. In ko sem pred nekaj dne-vi zvečer sedela pokraj ognjišča in gledala Pipeauja, me je iznenada obšla misel, da rajši ne bi bila več gospodi-nja v krčmi, ki je odprta vsem lju-dem..."

"A ta sobana je vendarle ostala piv-ska izba?"

Hugeta je vzdignila glavo.

"Opustila sem 'Vedežvalko' za vse ostale ljudi", je dejala s solzami v očeh. "a za vas, gospod vitez, je nisem opustila; za vas bo do moje smrti od-prta in oskrbljena z vsem, kadarkoli si boste zaželeli oddiha... Hugeta ne bo nalivala nikomur več in ne bo pogri-njala nikogar nobene mize; le vam bo nalivala in vašo mizo bo pogrinjala, če vam bo drago... Gostilna pri Vedež-valki naj bo poslednj, kar je vklesano nad njenimi vrati..."

Kaj hočeš, dragi itatelj Ta zvestoba

in ta stanovita vdanost sta segli vite-zu do živga. In mimo tega je bila Hu-gea vendarle zala ženica... in Pipeau je skaakl okoli njega ter cvilil in lajal, kakor bi ga prosil, naj pristane... in iz vseh kotov gostilne so vstajali spomi-ni na davne mlade dni... Z eno besedo, Pardallan je razprostrl roke in Hugeta se je plakala in trepetaje vrgla na nje-gove prsi.

"Pa ne bom ne minister, ne vojsko-vodja, ne maršal..." je rekel vitez sam pri sebi. "Zakonski mož postanem in vrl mešan... Tudi ta ura je neizogibna v človeškem življenju..."

Čez mesec dni se je dobra krčmarica Hugeta poročila z vitezom Pardallanom. Prav tisto minuto, ko je stopila iz cerkve, vsa sijoča od sreče in vsa po-nojna na soproga, ki je korakal ob nje-ni strani, se je zgodilo v Starem mestu ne-kaj važnega za usodo Francije in mor-da celo odločilnega za usodo sveta:

Vrata mrkega dvorca so se odprla in zijalom na ulici se je pokazala zaprta nosilnica, ki jo je takoj obkolila četa do zob oboroženih ljudi. Ko je dvornik zaklenil vrata in zlezal na konja, se je

iztegnila izpod zastorov nosilnice, bela roka ter dala znamenje za odhod.

Izprevod je naglo odrinil. Malone kra-doma je ostavil Pariz in ubral cesto proti Italiji, kakor bi gorelo za njim...

Spremljevalci nosilnice so mrko gle-dali predse. Njihovim južnjaškim obra-zom se je poznalo, da niso bili priprav-ljeni na tako slovo. Vse, kar so spo-toma govorili med seboj, je bila grožnja in kletev na rovaš nevalnežne Francije, ki ni hotela njih in njihove signore...

In včas so vsi utihnili. Prisluknili so glasovom, ki so jih čuli iz nosilnice.

Značaj teh glasov se je izpreminjal: zdaj so bili podobni ihtanju, zdaj stoka-nu ranjenca, zdaj blebetanju blaznika, ki se lovi za poslednje iskro razuma, zdaj škrtanju togote, ki čuti svojo ne-moč. Vse to so pomenili glasovi; zakaj trgali so se iz prs princeze Favste, ki je razočarana bežala v Rim, premagana in ponižana po Pardallanu...

K o n e c

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija-

listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

V Bahio Blanco

Mila je že pozno a še smo bili glasni. Toda drugi dan je tirjal svoj davek. Morali so k počitku tisti, katerim začne dan že prej kot zapoje petelin. Meni ni kazalo iti spat. Ob dveh zjutraj že odhaja iz Olavarrie vlak.

Malo smo že pomodrovali, pa smo črnega konjička zapregli, da se odpeljem. Lahko noč in na veselo svilenje. Prav gotovo, da bom spet z veseljem rad pohitel tja doli med tako ljubeznive rojake, kadar mi bo spet čas to dopustil. Pač ni besed, s katerimi bi se zahvalil vsem.

Premaknil se je vlak. Šest ur bo pota.

Naslonil sem se v svoj kot. Prostor je bilo na ponudbo in sem dremal dalje doli proti jugu. Hlad je prišel siliti skozi okno. Znamenje, da je moralo biti kaj dežja. Že se je odpiral pogled in res stale so mnoge luže po polju. Tedaj šele sem si prav pomel oči in pregledal, da sem sredi precej visokega gričevja. "Sierra de la Ventana" mi je padel v oči napis postaje. Kmalu pride-mo, tako sem spoznal po uri, toda glava je pa rabila še spanja. Kimal sem dalje.

Kar nenadno se zbudim. "Kje smo", sem vprašal. Nikogar ni bilo več, ki bi mi odgovarjal.

Torej kar urno.

Pazno sem gledal, če bo kak ob-raz kje. Kmalu mi je položil ne-kdo roko na hrbet. In sva si stis-nila roko z Boškovičem. In tukaj je pa naš prijatelj France in tukaj pa še eden; Ferletič. Kar z nami.

Kako? Kako?

Jugosl. ladja "Galeb" v B. Blanki

Nič skrbi! Imamo svoj voz. Malo neugodna ura je sedajle. Ob pol 9. Če bi bilo zvečer, bi vas kar lepo sprejeli.

Zares, kako prijetno de človeku, če doživi tako ljubeznivo sprejem. Spet med našimi, spet med prijaz-nimi.

Vse je bilo že dogovorjeno pri Salezijancih. Za mašo in celo za po-steljo, če bo treba. Kot starega znanca so me sprejeli, čeprav me še nikdar niso videli. In ko sem op-ravil mašo, smo hiteli dalje.

Kar z nami. Je že miza pogrnje-na za vas. In če vem prav, celo žlahto boste našli. Novak se piše-jo, pa je v njihovem rodu tudi ne-kdo vašega priimeka...

Škoda, da je vse tako razmočeno. Včeraj smo imeli strahoten naliv, ki je preplaval vse ulice in je seveda še danes vse mehko. Bila je toča, da je bilo strah, tako so mi pripo-vedovali.

Bahia Blanca (Beli zaliv) je ze-lo pomembno mesto. Pred 100 leti je bila komaj kaka kočica tam, da-nes postaja vse pomembnejše in je po gospodarskem položaju tretje mesto v republiki. Za Buenos Aire-som in Rosarijem sledi takoj Bahia Blanca. To pa radi tega, ker ima najboljšje pristanišče in ker leži naj-bolj središčno za celo republiko. Posebno je začel rasti pomen mesta, odkar je stekla železnica iz Rosa-ria do B. Blanke.

Mesto ima dve pristanišči: Ing-White in Puerto Belgrano, koder lahko pristanejo vse ladje. V Buen-os Aires največje ladje ne more-jo in še manj v Rosario, ki leži le ob dosti plitvi reki.

Po velikosti pa ni še tako ogrom-no. Steje nekaj čez sto tisoč pre-bivalcev, z okolico jih bo do 200 ti-soč.

Zelo napreduje mlinska in mesna industrija, je tudi središče sadne trgovine, kajti tjakaj teži Río Ne-gro, na južni obli najbogatejša de-žela jabolk in hrušk. Tamkaj se je naselil tudi marsikateri Vipavec in Kraševce in niso naši ljudje zad-

nji v pridelovanju namiznega sadja. Te dni mi je poslala gospa Mila iz Cinco Saltosa zabojček maslenk, ki so prav take, kot da bi jih utrgal na našem vrtu na Petkovcu. Krasen sad, ki človeka kar očara... Ni ču-dno, če je mnoge naše ljudi poteg-nilo doli na jug in bo mene tudi, in me je že to pot mikalo, da bi jo še dalje mahnili pogledati.

Naši ljudje je pa seveda tudi v B. Blanki. Toda zelo razmetani so. Pa jih ni raznesla tista vedna bu-rija, ki tak po letu in pozimi poje svojo pesem na vso moč in pometa mesto v nevednost stanovalcev in je že nekateri utrpel radi tega ve-liko škodo na očeh. Prav ta večni veter je največja ovira, ki zadržu-je napredek mesta, katero ima go-spodarske pogoje tako povoljne.

Naši rojaki slede pač svojemu kruhu. Mnogi imajo že tudi svoje lastne hišice. So pa največ kovači, mehaniki, zidarji, mizarji... Naš-teli bi jih nemara kakih 80 ali kaj čez, toda organizacije nimajo ni-kake.

Toda, kako najti ljudi, tako raz-metane po širnem mestu. Nič skrbi. Ni ga kraja, kjer bi ne imeli enega ali drugega, ki ima "slovenski nos". Rojak Franc Ošelj, mož, ki je že mnoga desetletja po svetu, ki poz-na Severno Ameriko in sedaj krpa čevlje v B. Blanki, njemu ne uide menda niti slovensko pišče, da ga ne bi zapazil.

Pa sem vprašal tudi peka, raz-našalec kruha, ki je Hrvat, če on naše ljudi pozna. In mi je kaj do-ložno povedal:

"Kako ne. Samo jih ima dvojicu Slovenaca, koji ne uzimajo kod me-ne hleb".

Pač ni dvoma, da jih pozna vse.

Hrvatov je pa seveda mnogo več. Šel sem po mestu. Posluhnem in res: skupina ljudi za mano se je pogovarjala kar lepo po hrvaško.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Pritisnil je Ferletič na mašino in kar hitro smo stali pred Novakovo hišo. Lepo urejen dom, znamenje skrbne gospodinjice in pridnega go-spodarja. Ljubeznivo me je spreje-la gospa in hčerka Zvonka.

Mislite si, da ste kar domov prišli. Karkoli si želite, samo povejte. Tako me je pozdravila. "Mož pride o poldne. Je mizar v tovarni".

Razgledal sem se malo po pro-stranem vrtu. Polen bogate brajde, ki je prejšen dan ta čas po vsem videzu bila ponos tistim, ki jo goje, danes pa je bila žalostno razcefra-na. Toča je opravila trgatev.

"Da, bilo je nekaj groznega. V pol ure je padlo 72 mm padavine, dežja in toče. V hipu je bilo vse na vodi."

Malo sem sedel in smo marsikaj uganili. In tudi to smo dognali, da mora biti med nami nekako svaško sorodstvo. Toda ker mojega deda ni bilo zraven, nismo znali zraču-nati v katerem kolenu...

Pa, kaj bi. Saj "žlahta je raztrga-na plahta". Zame je bilo dovolj, da sem videl, da so Novakovi zlati ljudje, ki so me tako ljubeznivo sprejeli in to je več kot vsa žlahta.

Treba je bilo izdelati načrt, ka-ko v enem dnevu čim več videti, čimveč naših obiskati. Malo sitno je bilo, skakati po netlakanih razmo-čenih ulicah, koder stoje hiše naših rojakov. Pa sem le stopil. Saj k sre-či znam tudi skakati. To mi je kaj prav prišlo to pot!

Po kosilu sem jo nameril v pri-stanišče. Tamkaj da je nekaj tudi Slovencev, še več pa Hrvatov, ki so celo v "Domobranu" organizira-ni. Največ mi je pa bilo zato, da najdem nekega. Vedel sem, da se skriva tam doli nekje. Na ženo in hčer doma v Metliki je pa čisto po-zabil.

Kmalu sem našel sled za njim. V "Almačen Croacia" se je našla nit, ži je peljala po mnogih ovinkih, in nazadnje sem ga le našel v delu v pristanišču. Malo začuden me je po-gledal... Črni sukni ni nič kaj prijatelj in bi se najbrže skril, če bi slutil kak obisk bo dobil.

Le to je tožil, da je življenje si-la drago, da mu kladiva in klešče

pogosto v morje padajo, da dobrih cigaret ni poceni dobiti... da je 6 pesov vse premalo, da bi dostojno živel, a kako pa šele kaj ženi po-slati...

No, naj že bo tako ali drugače. Tisti, kateri menijo, da so v tej deželi dovolj daleč od doma, da bi jih kdo nadlegoval, naj le računajo, da se jim kak dan lahko primeri, da jim pride kak nezaželen obisk. Zato je najbolje, da vsak spolnuje po svoji dobri, ne slabi vesti, kar je njegova dolžnost.

Še dalje me je neslo po pristanišču. Nazadnje sem začuden bral: "Ga-leb", "Sušak".

Precejšno morsko bitje je stalo v pristanišču in so usipali žito v ladjo. Stopil sem gori in bil seve-da deležen prav prijaznega spreje-ma. In kako ne bi človeka prijetno prevzelo: Stopiti na naša domača tla in vendar tako daleč od doma. Saj je krov ladije prav naše tlo, ali mar ne?

V pristanišču White so zgradili velikanske "elevadorje". To so skladišča iz katerih peljejo dolge stru-ge čez valjarje in žito teče kakor reka in kaj malo je zamude, pa je natovorjena velikanska prekomor-ska ladija. 80 m je visoka velikan-ska zgradba iz katere tečejo reke žita v Anglijo, Dansko, Skandina-vijo in kamorkoli.

Zvečer pa na večerjo. Povabljeni so rojaki. Nekaj jih bo že prišlo, toda mnogo menda ne. Saj veste, kaki so ljudje. Vsaj upam, da kake nevednosti ne bo. In če bi bilo kaj, saj vemo že, da ste tudi temu va-jeni, kot beremo v vaših spisih v slovenskih listih, tako mi je razlo-žil g Boškovič.

(Sledi na str. 8)

Med rojaki v B. Blanki 31. I. 1938

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 80

Sedaj pa — sedaj bodo izvedli napad!

Kakor če trči velik oblak poln električnih isker, z drugim tako se je spopadla ruska konjenica z uporniki.

Čim je garda to opazila, se ji po-vrne stara hrabrost in nova nada, nakar tudi ona napade z novo moč-jo sovražnika.

Sedaj se je bojevala odločilna bitka.

70. POGlavJE

Kozakovo maščevanje

Firska in vsi njegovi konjeniki so se borili kot levi. Poveljnik brez nosa je takoj spoznal, da je izgubljen. Nemogoče mu je bilo pro-dreti skozi gardo, ki je zasedla celo obalo Oke, medtem ko je z druge strani pritiskala na njega carična konjenica.

Ko je spoznal svoj obupni polo-žaj, je sklenil, da se bo boril do zadnjega moža. Besno in obupno je mahal okrog sebe s svojo veliko se-kiro in je kosil kakor smrt sovra-žne konjenike.

Zdajci prijezdi Potemkin. Spo-znal je Firsko, ki mu je ubil zve-stega konja. Sedaj se mu bo mašče-val!

— Lopov, predaj se! — zagrmi Potemkin in potegne iz žepa pišto-lo. — Predaj se ali pa te bom ubil kakor psa! —

Namesto odgovora vrže Firsko z

vso močjo svojo sekiro proti Po-temkinovemu čelu.

Toda mladi vojskovodja se sklo-ne. Sekira mu zleti ploge glave in zaedne za njim stoječega konjeni-ka sredi prs.

Potemkin sproži. Dobro je me-ril in je zadel.

Divji Firska se zgrudi z razbiti-mi čeljusti s konja. Če je bil morda še živ, ko je padel s konja je moral umreti v naslednjih trenutkih, ker so ga konjska kopita zmečkala v ka-šo.

Ko so uporniki videli, da je nji-hov vodja padel, izgubijo zadnjo trohico hrabrosti. Sedaj bi se bili radi predali, sedaj so začeli prositi oni, ki niso nikoli poznali usmilje-nja. Toda sedaj se je glasil odgo-vor:

— Ne poznajte usmiljenja! — Ubijte jih! — Nobeden ne sme po-begniti! —

— Reka se pobarva s krvjo. Kri je tekla v potokih in curljala z oba-le v vodo. To je bila kri onih, ki so tisoče in tisoče ljudi nesusmiljeno pobili, ki so rušili in zažigali me-sta in vasi širom Rusije.

— Zmaga! — Zmaga! — je kli-cala ruska armada. — Živela Kata-rina! — Živel naš vojskovodja Aleksander Potemkin! —

Potemkin je globoko vzdihnil. Torej ne bo poražen! Priboril si je torej slavo, nesmrtno slavo: zma-govalec! — Oh, kaka sreča, kako neizrečna blaženost!

Ko se človeku nasmehne sreča, ga obdaruje bogato in z mnogimi uspehi. Tako je bilo tudi sedaj. Sre-ča se je ustavila pri Aleksandru Potemkinu.

Nāenkrat pretrse ozračje gro-movito kričanje ruske vojske:

— Most je gotov! Pionirji so napravili čudež! — Zgradili so most, dasiravno je Pugačev nepre-stano streljal na nje iz svojih to-pov! — Sedaj moremo priti na za-sedeni trikot! —

Potemkin in knez Trubecki se hitro sporazumeta. Knez pozove svoje konjenike, da mu slede in se postavi z njimi na obali reke, ja bi preprečili Pugačevu umik.

Aleksander Potemkin stopi prvi z zastavo v roki na novozgrajeni most in popelje svoje zmagovalne vojake na drugi breg reke.

Zastonj je bilo, ko je pozival Pu-gačev svoje ljudi, da ostanejo pri topovih. — Ničesar mu ni koristi-lo, da so topovi še enkrat zagrme-li. — Potemkinovi vojaki so kljuo temu prodirali po mostu preko kr-avave Oke in Potemkin stopi kot prvi na drugo stran reke.

Silno streljanje je prisililo upor-nike, da so se umaknili popolnoma na mejo trikota.

Topničarji so zapustili topove. Ti so sedaj molčali in niso povzročali Rusom več nobenih težkoč.

Sedaj je bilo vprašanje le še ne-kaj minut, da poženejo upornike v reko. — Prodiranju garde se upor-niki niso mogli več upirati, pa so zato sklenili, da se rajše še en-krat spoprimejo s konjenico.

— V reko! — zagrmi Pugačev. — Raje bomo umrli, kakor pa, da pademo v roke Katarininim slu-gam! —

Visoko se dvignejo valovi reke, ko so poskakali v njo Pugačevi ko-njeniki. Nepregledna množica ko-

njev in vojakov je preplavila vodo. Ko pa so dospeli do druge obale in se začeli vzpenjati na suho na svo-jih mokrih konjih, so jih pričakali caričini konjeniki pod vodstvom kneza Trubeke in tu se razvije se-daj odločilna bitka.

Konjeniki so obkolili konjenike in nekaj trenutkov pozneje so pre-ostali le še konji, toda brez svojih jezdecov.

Garda je medtem začela s triko-ta streljati na upornike, tako da so bili ti kmalu popolnoma poraženi. Pugačev se je boril z veliko hra-brostjo. Boril se je odločno m obupno.

Vedel je, da je napočila zanj zad-nja ura, — vedel je, da je sedaj konec njegovega carjevanja, pa za-to ni hotel, da pride Katarina po-ceni do zmage, — vedel je, da bo carica zmagala in da odslej ne bo ničesar drugega kakor goljuf. Ve-del je ravnotako dobro, da ne bo mogel nikjer najti zavetišča in skri-vališča, četudi bi se mu posrečilo, da si reši življenje in da pobegne.

Mislil je na svojo lepo Livijo, ki je ležala mrtva v sobi v stolpu. Spo-mnil se je njenege legega obraza, — še v smrti neizrečljivo krasnega — in on je iskal smrt.

Da, hotel se je zopet združiti s svojo ženo, — hotel je umreti! Toda smrt se je z njim okrutno šalila, — smrt se mu je rogala!

Vsi njegovi tovariši so že popa-dali, — levo in desno, pred njim in za njim, so se kopičila trupla, — le on je še ostal živ. Noben udarec z mečem ga ni smrtno zadel, četudi je krvavel najmanj iz dvajsetih ran. Nobena krogla ga ni zadela.

Tedaj pa popade hipoma Pugač-eva gnus. — Hotel je oditi odtod, — oditi za vsako ceno! — Hotel je bežati, kamorkoli v pustino, v sa-moto, da bi živel le Livijinemu spo-minu. Hotel se je vedno spominja-ti onih srečnih trenutkov, ki sta jih skupno preživela, one zadnje in pr-ve zakonske noči, ki je bila naj-srečnejša v cellem njegovem življe-nju.

Njegov konj ga popelje iz lju-tega boja, prebil je železne vrste sovražnih konjenikov — in Puga-čev pobegne. Brez smisla, brez ci-lja je jezdil Pugačev vzdolž reke Moskve.

V Moskvu se seveda ni hotel več vrniti. Vedel je, da bi moskovski meščani takoj nastopili proti nje-mu in da tam nikakor ne bi bil na varnem. — Hotel je doseči gozd, ki ga je zagledal v daljavi pred seboj.

— Naprej, moj dragi konj, — naprej, nosi me dalje! Oh, da imaš vsaj krila, pa odletiš z menoj v zrač-ne višave! — Da me moreš sedaj odvesti tja, kjer se nahaja moja Livija.

— Toda ti si samo zemeljsko bi-tje, ravnotako kakor sem tudi jaz! Tvoje noge se ne morejo dvignuti s te zemlje, oba morava ostati tu-kaj, na tej prokleti zemlji, — do-klér ne bo napočila tudi nama ura odrešenja! — Dirjaj torej po stepi, — nosi me odtod, — tja v oni gozd, kjer naju čakata mir in pokoj!

Njegov zvesti konj zbere svoje zadnje moči in oddirja v galopu v smeri gozda, tja v daljavo, kakor da je razumel besede svojega gos-podarja.

Vedno bolj se je oddaljeval Pu-

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

TARIFA REDUCIDA
CORREO ARGENTINO
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

No, bomo videli.

MED ROJAKI PRI "FASELNU PIVA"

Skrb je imel Boškovič in Oselj in gospa Novakova in Vahnjalova in Zvonka. Saj veste, kako je s kuharicami, kadar je kaj posebnega. In za Bahijo Blanko je bil ta dan res nekaj posebnega.

Toda pozno bo vse to. Kaj hočemo. Ni sobota ne nedelja. Ponedeljek je. Pa bi človek rad ohranil tudi kak spominček na liki. Saj je moj foto stalno pobiral vtise, in ta večer v B. Bl. naj gre kar tako mimo. Kar žal mi je bilo, da nisem vzel seboj velikega aparata na ploče. Mali "Agfa" s šibkim objektivom 7.7 in po noči! Vsekako bom poskusil. Preskrbel sem si magnete. Morda se pa le obnese...

Prišla je noč. Rojaki so se začeli zbirati. Tisti, katerim ni bilo veliko na tem da "gospoda" vidijo, so rekli: grem na pivo... Pa smo se zbrali okrog mize, na katero je prišlo marsikaj dobrega. Precej široko smo lahko sedli od kraja, pa spet smo se radi stisnili, da je dobil še nov gost prostora. In še in še so prihajali, tako da nas je bila nazadnje kar polno omizje.

Kar kmalu so padli vsi predsodki in smo se znašli v tako prijetni do-

mačnosti, kot se to še nikdar ni zgodilo v B. Blanki. Nikdar se še ni zbrala tako velika slovenska družba in kdo ve če se je kdaj rekla slovensa beseda na glas in če je zvenela slovenska pesem. Najbrže, da je bilo to prvič. In zato nas je tako prevzelo neko posebno veselje in vseh 30, kar nas je bilo zbranih smo kar pozabili, da ura teče.

Smo mislili si naše pevke. Saj se jim je spet zbudila struna in je oživela pesem, ki je že pozabljena zapala nekje notri. In naša slovenska beseda, beseda ljubeznivega opozorila na višje stvari, katere moja črna duhovska suknja kliče v spomin...

"Le škoda, gospod, da ne morete ostati med nami".

"Pa le dajte, da se skoro med nas prikažete spet drugič".

Ne morete si misliti, kako nepopisno doživeti je za nas, ki nas vsak dan obdaja sama tuja beseda in samo delo in skrb in sedaj videti takole med nami in tako po domače, človeka ki je naše krvi, naše zemlje sin, ki ste nas prišli obiskati kot svoje brate, tako je povzel besedo g. Zeihen iz Domžal, in tako so govorili eden za drugim polni veselja in navdušenja.

In je še Zvonka prinesla violino. Gotovo je bila njena pesem očarujoča, ko je nastopila na javnem koncertu, a tako lepa gotovo ni bila oni dan kot ta večer, ko je zvenela njena struna v naši slovenski družbi. Seveda smo nazadnje le morali reči "lahko noč".

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov

in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od

15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

ZA KRATEK ČAS

Učiteljica je razlagala učencem, kaj pomeni beseda "Nasprotje". Najprej jim je sama navedla par primerov, nakar je pozvala učence, naj tudi oni par primerov povedo.

In oglašali so se: "Mrzlo in goroko"; "vojna in mir"; "dan in noč"; "sladko in grenko"; "oče in mati".

Kisla zelje

Slavni berlinski kirurg Heim je bil najbolj jezen, kadar ga je kdo za kakšno malenkost klical na dom.

Nekoč je moral iti k neki bolnici, ki je zatrjevala, da jo prav pogosto boli glava. Vprašala ga je, kaj misli o nekem domačem sredstvu, ki so ji ga priporočili.

Stari Heim je vprašal, kakšno sredstvo naj bi to bilo, in dama mu je rekla: "Svetovali so mi, naj si dam vselej, kadar me bo začela boleti glava, nekaj kislega zelja na glavo. Kaj mislite o tem?"

Heim je samo resno pokimal in nato rekel: "Sredstvo je dobro. Zelo dobro. Toda, za božjo voljo, ne pozabite položiti na vrh pečene kravice."

Pač mi bo oni večer ostal nepozabno zapisan v spominu in na sliku, katero je aparat dosti dobro sprejel lahko tudi drugim pokažemo obraze rojakov, ki so se sestali oni večer pri Novakovih v Bahiji Blanki dne 31. januarja 1938. Tedaj, ko je bilo menda prvič, da se je v B. Blanki slovensko zapelo in se slovenska družba sestala.

(Dalje sledi)

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO ČFRNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires

54 — 3588

Komen na Krasu

General

O nekem Napoleonovem generalu pripovedujejo naslednjo zgodbo:

Pred neko odločilno bitko je videl, da vojaškega duhovnika ni nikjer. Zato je kar sam stopil pred svoje vojake in jih nagovoril takole:

"Kurata ni nikjer, zato bom jaz namestu njega vse opravil. Kmalu se boste udarili s sovražniki. Pred bitko je potrebno troje: kratka molitev, dober požirek iz steklenice in osnažena puška. Puške ste imeli čas snažiti mesec dni in če niso takšne

kakor morajo biti, se me bojte! Za molitev in požirek vam pa dam dve minuti časa. — Tako, zdaj pa naprej."

Ni prav razumel

"Snoči sem pa dobil čudovitega kanarčka za svojo ženo."

"Kje pa? Hitro mi povej. Tako bi tudi jaz rad menjal."

Filozofija

Dve kavki gledata letalo nad seboj. Pa reče ena izmed njiju:

"Je že vse lepo, — jaje pa le ne zna leči."

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

gačev od kraja ljutega boja. — Vedno slabše je slišal zamolklo rožljanje in žvenketanje orožja, hrup in krik vojakov. Zdelo se je, da se vedno bolj oddaljuje od bučnega morja. — Dihal je svobodneje, ker tu zrak ni bil prenasladen z dimom in krvjo. — V srečo mu ponovno vzklije upanje.

Ha, zakaj se mu ne bi posrečilo še enkrat zbrati svojih pristačev? Zakaj mu ljudje ne zaupajo kakor takrat, ko so ga povsod navdušeno pričevali in sprejemali?

Kaj pomeni to prav za prav izgubiti eno samo bitko? — Že marsikateri slavni vojskovodja je bil premagan, potem zbral svoje čete, udaril še enkrat na sovražnika in zmagal.

Rusija je velika. Tisoči nezadovoljnih pričakujejo ugodnega trenutka, ko bi se lahko uprli petrogradski vladi. — Pugačev jih bo poiskal, jih združil ter šel z njimi nad Petrograd.

Livijin duh pa bo čuval nad njim in ga vodil k zmagi! — "Livija"! bo njegov bojni vzklik! — Ne, Pugačev, tvoja pot še ni končana, nisi še izgubljen! — Pugačev, upaj še, veruj v svojo zmago! — Nadaljuj vlogo lažnjivega carja!

— Stoj, goluf! — je naenkrat zagrmelo od nekje, ko se je Pugačev približal zaraslemu gozdu.

Pred njega se je postavil človek, kakor da bi bil zrasel iz zemlje. Nepriznana zapreka je bil stari kozak Čika, ki ni bil več podoben človeku. Obraz je imel strašno spaden, sivi lasje pa so mu v divjem neredu padali na čelo in preko oči. V roki je krepko stiskal samokres.

— Goljuf! — Odbila ti je zadnja ura! — zavpije kozak Čika, ko je Pugačev radi nepriznane srečanja s svojim tastom, ustavil svojega konja.

Vtem trenutku je počil strel in Pugačev konj se je mrtev zrušil na tla.

— Čika! — krične Pugačev. Ali si znorel? Mar si upaš dvigniti roko proti svojemu carju? Ha, ubožec, mar misliš, da nimam nič več, moči, ker sem premagane? — Pokazal ti bom, da sem še vedno veliki in močni Pugačev! — Tebe bom premagal, čeprav sem danes sam premagane! —

Pugačev potegne svoj meč, Čika pa vrže v tem trenutku svoj samokres daleč od sebe.

— Če bi ne bil tega samokresa slučajno našel na cesti, bi sploh ne bil oborožen. Iz Kremlja sem odšel brez vsakega orožja. — Samokresa pa nisem sprožil nate, temveč na tvojega konja, ker sem ti hotel preprečiti beg! — Haha, tvoj beg! — to je torej tvoja sloveča hrabrost? — Tvoji ljudje umirajo ob obalah Moskve in Oke, ti pa si pribežal sem, da bi se skril v tem gozdu? — Kako bi se moglo od tebe tudi kaj drugega pričakovati? — Goljuf ne more nikdar postati junak! — Ti nisi bil nikdar junak!

— Zakaj si tako prebledel, ko sem ti rekel, da si goljuf? Čemu si tako osupnil? — Da, veliki Pugačev, spregledal sem! Spoznal sem te! — Vedi, da sem bil jaz tisti, ki je Liviji potisnil bodalo v roko, da bi prebodla z njim tvoje izdajalske srece! — Toda moj ubogi, nesrečni otrok ni imel moči, da bi u-

bil tebe, obrnila je radi tega bodalo proti svojim grudim.

— Goljuf, komedijant, lopov, malopridnež, prevaral si nas vse ki smo ti verjeli in šli za teboj! Nalagal si nas, da si car, ki ga je poslal Bog, da bi rešil Rusijo in ubogi narod Katarininega tiranstva! — Jaz pa ti povem, če bi moral izbirati med teboj in med Katarino — bi pokleknil pred carico in jo častil! — Sedaj pa pridi, borila se bova na življenje in smrt!

— Bog naj odloči borbo med nama! —

— Boril se bom v imenu vseh prevaranih kozakov, storil te bom neškodljivega, lopov Pugačev, zdrobil te bom, čeprav imaš meč v roki, jaz pa sem praznih rok. — Pridi, premagaj me, uniči me, če me moreš!

Pugačev pa je stopil korak nazaj. Ni dvignil meča in ni sunil v nezavarovano prsa starega Čike.

— Ti si neumen! — zakliče Pugačev. — Med bitko se ti je omračil um! — Pojdi, jaz se ne bojujem z norci!

— Norec? zavpije glasno Čika. — Morda je čudno, da me res ni zapustila pamet, ker ugrabil si mi najdražje, kar sem imel na svetu. Ukradel si mi mojo hčerko iz stepe! — S Teboj se je naselila pri nas nesreča! — Livija bi bila še med živimi, srečno in zadovoljno bi živela v stepi s svojim očetom, — toda ti si naju omamil in zvabil iz stepe ter naju tu izročil nesreči in obupu na milost in nemilost ko smo spoznali, da smo verjeli lažnjivem in goljufu.

— Ha, lažnjivi car, brani se! Bo-

riva se na življenje in smrt. Strašno bo tvoja usoda, če bom zmagal jaz!

In stari Čika plane kakor krvoločni tiger na Pugačeva.

Pugačev se je obrnil prvega naskoka, ker se je umaknil v stran, potem pa je potegnil svoj meč in ga zavihel v zraku ter zavpil:

— Dobro torej! Ti si tako hotel, nesrečni starec! Jaz sem ti hotel priznati z ozirom na to, ker si dal Liviji življenje! — Sedaj pa boš tudi ti položil svoje življenje na oltar osvobodene Rusije! —

To reki je Pugačev zamahnil s tako močjo z mečem, da bi Čika s tem samim udarcem razklal glavo. V tem trenutku pa je Čika veselo zavpil.

Pugačevu je ostal v visoko dvignjeni desnici samo ročaj meča, rezilo pa je ležalo pred kozakovimi nogami. Najbrž je bil ročaj že precej razmajan in je pri krepkem zamahu rezilo odletelo.

— To je prst božji! — divje vzklikne kozak Čika. — Uničila te je božja volja.

Stari Čika se je globoko sklonil in se z glavo zaletel proti osuplemu Pugačevu in ga z močjo divje zverji podrl na tla.

Ko je bil Pugačev na tleh, plane stari Čika nanj, mu poklekne na prsi, ter izvleče iz žepa svileno vrvice, ki jo je odnesel iz Kremlja. Čez trenutek je ležal Pugačev na tleh z zvezanimi rokami in nogami kljub temu, da se je obupno branil.

Pugačev mu je med borbo odgriznil kos lica, kri je tekla curkoma in močila srajco na rami, stari ko-

zak pa se ni zmenil za to temveč je hitel vezati.

Ni miroval, doler ni imel goljufa v svojih rokah, — sedaj pa ga je zvil in povezal kakor zavoj in ga pustil nekaj časa počivati v cestnem prahu.

Sam pa je storil nekaj korakov od svojega plena in si obrisal kri z robcem. Potem pa je vrgel robec daleč proč, kakor da bi vseboval nekaj nečistega, ogabnega.

— Nočem si umazati rok s krvjo, ki si jo prelil ti, ogabnež, goljuf Pugačev! — reče Čika.

— Čika! — zaječi namišljeni car — ko si je zastoj prizadeval, da bi se osvobodil trdnih vezi. — Čika, poslušaj me, — rad bi govoril s teboj! —

— Molči! — odvrne Čika. Iz svojih ust nočem slišati ničesar več!

— V Livijinem imenu te prosim, poslušaj me — rotim te pri spominu na tvojega nesrečnega, izgubljenega otroka, ki naju gleda in morda tudi posluša iz nebeških višav, — samo en sam trenutek me poslušaj! —

— V Livijinem imenu? — Dobro torej, reci hitro, kar nameravaš! — Čika, — izgubil sem to bitko, zbral pa bom znova svoje čete in zopet navalil na sovražniša.

— Goljuf, mar bi me že zopet rad zapeljal? Kdo naj ti bi še enkrat šel na limanice, ko pa vendar vsakdo prav dobro ve, da si navaden kozak? —

— Čika, to tajnost veš razen mene edino še Ti! —

— Ni res, dragi moj! Tudi plemeniti in pošteni ljudje vedo to!

(Dalje prihodnjic)